

Slovenski

PRIJATELJ.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. 9. V Celovcu 15. septembra 1882. XXXI. tečaj.

Pridiga za XIX. pobinkoštno nedeljo.

(Bog in svet nas vabita; gov. A. P.)

„Nebeško kraljestvo je podobno kralju, kteri je napravil ženitnino svojemu sinu.“
(Mat. 22, 2.)

Vvod.

Milo je zdihovalo Izraeljsko ljudstvo v Egipčanski sužnosti in težko že prenašalo tlačansko službo. Neusmiljeni kralj Farao ga je sicer hotel popolnoma pokončati, ali Bog je v svoji neskončni modrosti drugače sklenil. V eni noči je bilo pomorjeno med Egipčani vse pervorojeno; da bi pa morivni angelj tudi Izraeljskih otrok ne pokončal, jim je Gospod zapovedal zaklati jagnje, ga zavžiti in ž njegovo kervjo zaznamovati vrata, da so se tako razločile hiše Izraeljcev od Egipčanskih. Še le po tej grozovitni očitni kazni je spustil kralj Gospodovo ljudstvo. Komaj pa se je to zgodilo, ga že začne grevati. Hiti toraj za njimi, ali mogočni Bog jih tudi zdaj ne zapusti. Ko pridejo do rudečega morja, se samo na dva dela razdeli, tako da so prišli na drugo stran kakor po suhem, Egipčane pa, ki so za njimi hiteli, je zasulo in pokončalo od pervega do zadnjega moža. Po tem očitnem čudežu je hotel Bog peljati v obljubljeno deželo, ki se je cedila medu in mleka, in tukaj zadovoljno in srečno storiti svoje izvoljeno ljudstvo; ali bilo je svojeglavno, potovanje mu je bilo pretežko, pomanjkanje pretežavno, in začelo je že zopet zdihovati po komaj zapuščenih Egipčanskih loncih, celo Boga je večkrat zapustilo in jelo mesto njega moliti malike; ali zaslužena kazen

ni zaostala, pomerli so vsi razun Jozueta in Kaleba, in le njihovi otroci so prišli v obljubljeni deželo Kanaan.

Enako se godi tudi z otroci novega zakona. Tudi nam je obljubljena lepa dežela, nebeški Kanaan, prava domovina v nebesih, proti kateri moramo potovati skozi dolgo puščavo sedanjega časa. Bog nas vedno vabi v svoje kraljestvo. Zatorej primerja Kristus v današnjem evangelju nebeško kraljestvo kralju, ki je napravil svojemu sinu ženitnino, in poslal svoje hlapce, poklicat povabljenе goste. Ti pa so raje poslušali vabljenje sveta in satana, kakor pa nebeškega Očeta. Tako tudi nas vabi od ene strani svet in od druge Bog. Poglejmo torej danes

I. Kako nas vabi Bog, in

II. kako nas skuša tudi svet na svojo stran pridobiti. Pripravite se!

I. del.

Kakor je Izraeljce vabila prelepa in rodovitna dežela, pozemeljski Kanaan, kjer bi bili mirno in srečno živeli, tako tudi nas vabi in kliče dobrotljivi Bog v nebeški Kanaan, v deželo, kjer je vedno veselje, radovanje in zveličanje. Za nebesa smo vstvarjeni, nebesa so naš cilj in konec, tje morajo biti obrnjene vse naše misli in dela. Bog nas hoče sprejeti v svoje prelepo kraljestvo in z nami deliti svoje veličastvo. On je tisti kralj, ki je napravil svojemu Sinu ženitnino, in nas vse k njej povabil. Lepa dežela Kanaan je bila obljubljena že Abrahamu, Izaku in Jakobu, toda Izraeljci so prišli v težko sužnost Egipčanov, kateri so jih hotli popolnoma pokončati, in tako ni nobeden izmed njih okusil te sreče, ker so se je zavoljo manjše ali večje pregrešnosti nevrde ne storili. Kakor je pa Bog že Abrahamu obljubil, rešiti Izraeljsko ljudstvo iz Egipčanske sužnosti, tako mu je obljubil tudi, rešiti ves človeški rod iz dušne sužnosti, namreč od večnega pogubljenja. V ta namen je pretil njegov edino-rojeni sin svojo sveto kri na terdem lesu svetega križa. Presveta kri božjega Jagnjeta, s katero smo očiščeni, nam je porok, da tudi mi spadamo k izvoljenemu ljudstvu. Izraeljce je Bog čudopolno peljal skozi rudeče morje v obljubljeni deželo, nas pa je peljal skozi zakrament sv. kersta iz kraljestva teme v kraljestvo luči, iz sužnosti pregrehe in satana k prostosti otrok božjih. Kakor je Izraeljcem svitel oblak, ki je pred njimi šel, pot kazal in jih vodil, tako tudi nas otroke novega zakona vodi naj boljši pastir, Jezus Kristus sam, Sin živega Boga, kateri vedno pred nami gre in nas kliče za seboj, rekoč: „Jes sem luč sveta, kdor gre za menoj, ne bo hodil po temi, ampak bo imel luč življenja.“ Kakor je dal Bog Izraeljskemu ljudstvu vodo iz suhe, terde skale, da ni omagalo na potovanji, tako imamo tudi mi na svojem potovanji enako skalo v Jezusu Kristusu, kateri nas krepa z živo vodo svojega nebeškega nauka in z darovi

sv. Duha. On nam vedno ljubeznjivo kliče in nas vabi s sladkimi besedami rekoč: „Ako koga žeja, naj pride k meni in naj pije.“ Kakor je Bog preživel Izraelce v puščavi s sladko mano, tako je tudi nam zapustil naš dobrotljivi Zveličar še veliko boljše jed, namreč svoje lastno meso in s svojo lastno kri, živi nas z nebeško, angeljsko mano, ki pelje v večno življenje, ker on sam pravi: „Jes sem kruh življenja; kdor k meni pride, ne bo lačen, in kdor v mene veruje, ne bo nikoli žejen; jes sem kruh življenja — kdor je moje meso in pije mojo kri, ima večno življenje in jes ga bom obudil poslednji dan, zakaj moje meso je res jed in moja kri je res pijača.“ Ravno tako je postavil še druge zakramente, postavim sv. pokoro, sv. poslednje olje. Kakor je Izraelcem razodel svojo voljo v zapovedih, tako tudi nam daje postave, zraven pa tudi pomoč, da jih zamoremo spolnovati. Kakor se je Bog z Izraelci vojskoval, in jim pomagal sovražnike zmagovati, tako nam na strani stoji zoper vse sovražnike našega zveličanja. Jezus je naš pastir, naš vojvoda in naš kralj. Z zastavo sv. križa oboroženi, bomo srečno dospeli k zmagi in rekli s sv. Pavljem: „Mi premagamo s pomočjo tistega, ki nas ljubi; vse premoremo v njem, kateri nam daje moč.“ Glej, predragi kristjan, tako nas hoče Bog pripeljati v obljubljeni deželo, v nebeški Kanaan, v nebeško kraljestvo. Zato primerja Jezus v današnjem evangelju nebeško kraljestvo kralju, ki je napravil svojemu sinu ženitnino, poslal svoje hlapce povabljeni poklicat, rekoč: „Povejte povabljenim: Glejte, kosilo sem pripravil, moji junci in pitana žival je zaklana in vse je pripravljeno, pridite na ženitnino.“ Ker pa ti niso hotli sprejeti povabila, reče gospodar še enkrat svojim hlapcem: „Pojdite na razpotja, in ktere koli boste našli, pokličite jih na ženitnino.“ Tako je vabil Jezus, tako so vabili njegovi aposteljni, in tako tudi nas Bog še vedno vabi po svojih namestnikih, po služabnikih njegove svete cerkve, katerim je zapovedal: „Pojdite po vsem svetu in oznanujte evangelje vsem narodom; kdor bo veroval, bo zveličan, kdor ne bo veroval, bo pogubljen.“ Vse drugače kakor Bog, nas vabi pa svet.

II. del.

Če govorim od zapeljivosti sveta, mislimo si pod to besedo satana in vse tiste, kateri delajo za njegovo kraljestvo. To kraljestvo obstoji iz poželjivosti oči, iz poželjivosti mesa in iz prevzetnosti življenja. Izraelci so raje svet poslušali kakor pa Boga, rajši bi bili v Egiptu pri polnih loncih sužni, kakor pa po kratki težavni poti v Kanaanu prosti. Božja volja jim je bila zoperna. Bili so nepokorni, meseni, in svojeglavni. Enako se godi še dandanes. Kakor povabljeni v današnjem evangelju, tudi zdaj večina noče poslušati božjega glasu, enako Kajnu se puntajo zoper Boga, in hodijo le za svetom, za meseno poželjivostjo. Oni slušajo glas sveta, ki vabi k napuhu

in prevzetnosti. Oni slušajo svet, ker ne zahteva pokore, ampak stanovitnost v hudobiji, ne usmiljenja ampak neusmiljenost, ne čistosti ampak nečistost, ne miru, ampak sovraštvo in prepir. Svet vabi na široko pot in je sovražnik zatajevanja. Svet obljubi luč, pa oslepi, obljubi prostost, pa pripelje v sužnost; obljubi bogastvo, pa zverne v največo revščino; obljubi prijetno življenje, pa pahne v smert in sicer v večno smert, kakor nam sv. pismo spričuje, ki pravi: „Nečistniki in drugi hudobni nimajo deleža v nebeškem kraljestvu.“ In zopet na drugem kraji beremo: „Maščevalci in neusmiljeni ne bodo usmiljenja našli.“ Poglejmo v današnje evangelje, kaj je tukaj obljubljenost tistim, ki ne poslušajo vabila Gospodovega, ampak vabilo zapeljivega sveta. Pisano je: „Kralj se je razserdil, in je poslal svoje vojske in končal ubijavce in mesto požgal.“

S k l e p.

Vprašaj se toraj kerščanska duša, čigavo vabljenje si do zdaj poslušala, in če ti vest očita, da si na napačnem potu, stori po izgedu Izraelceev, vstani iz Egipta sužnosti, ne poslušaj več satana in zapeljivega sveta, ampak ljubeči glas dobrotljivega nebeškega Očeta, ki nas vabi v obljubljenost deželo, v prekrasni večni nebeški Kanaan. Amen.

Pridiga za XX. pobinkoštno nedeljo.

(Od dolžnosti, dobre zglede dajati.)

„In on je veroval in vsa njegova hiša.“
(Jan. 4, 53.)

V v o d.

Od nekega svetnika beremo, da je tako bogaboječe živel, da so tisti, ki so ga videli, bili vsi vneti od časti in ljubezni do njega; in največi grešniki, ki so dosegli to srečo, da so njegovo obličje zagledali, so se od čednosti, ki so se v njegovem obrazu svetile, tako rekoč pobiti, na svoja kolena pred njega vergli, s skesanim srcem svoje grehe razodeli, ter poboljšanje svojega življenja obljubili.

Glejte, ljubi moji! toliko premore dober zgled enega samega človeka. To resnico nam tudi današnje evangelje poterjuje. — Kraljič, čigar sina je naš Gospod in Zveličar Jezus Kristus ozdravil, je bil zavoljo tega čudeža ves omehčan, in je spoznal svoje stare zmote in neumnost svojega poprejšnjega življenja ter je od ajdovske

vere slovo vzel in se naukom kerščanske vere podvergel. Komaj pa je svojim domačim nekatere zglede svoje nove vere na znanje dal, vnamejo se tudi njegova žena, njegovi otroci in cela njegova hiša za Jezusa; vsi spoznajo, da je on božji Sin, Zveličar sveta, in od tiste dobo va-nj verujejo.

Koliko dobrega bi se pač tudi med nami storilo, ko bi predpostavljeni svojim podložnim, stariši svojim otrokom, gospodarji in gospodinje svojim hlapcem in deklam z dobrimi zgledi naprej svetili! Gotovo ne bi bilo toliko pohujšanja na vetu, kakor ga zdaj vidimo med moškim in ženskim spolom, ne toliko krivice, ki v nebesa vpije za kazen, tudi ne toliko drugih nemarnih grehov, od katerih govoriti mi sramožljivost brani. Ljudje bi bolj Boga častili, bolj svoje dolžnosti spolnovali in bolj svojega bližnjega ljubili. Zatorej premišljujmo danes, kako da smo pod težkim grehom zavezani, dobre zglede dajati; dolžni smo to

I. z avoljo Boga in z avoljo naše vere; dolžni smo pa tudi

II. z avoljo našega bližnjega.

To bo zapopadek mojega današnjega govorjenja, vi se pa dobro pripravite!

I. del.

Koliko moči ima dober zgled za človeka, spoznal je Mabejcev oče v starem zakonu. „Vi ste Abrahamovi otroci, je rekel svojim otrokom, ki so okrog njega stali, zatorej se spomnite na gorečnost preroka Elija, spomnite se na Abrahamovo vero, na Davidovo krotkost, na Izakovo pokorščino, in na čistost Egiptovskega Jožefa; njih zglede morate posnemati in tako živeti, kakor so oni živeli. Bog me varuj te sramote, da bi se kedaj od katerega mojih otrok reklo, da je vero svojih očetov zatajil, strela jeze božje ga naj zadene.“ Tako je judejsk oče svojim otrokom na serce govoril, zato pa je tudi imel sinove in hčere, da jih je bil Bog vesel, in bodo na sodnji dan veliko kristjanov osramotili.

Ali dan današnji od takih dobrih zgledov ni nič več slišati; še te brumne duše, ki semtertje na tihem Bogu služijo, so zaničevane in zasmehovane. Kakor solnce od jutranje megle otemnelo ne more s svojo prijetno lučjo zemlje ogreti, ravno tako tudi megla človeških pregreh zemljo zakriva, da ljudje ne morejo videti zgledov brumnosti; po temi okoli tavati, to jim dopade in če morejo v miru grešiti, so čisto zadovoljni.

Če ni tako, pa sami povejte, s čim vendar vi lepe zglede dajate? Ali morebiti s skrivnimi zavezami, brez katerih zdaj mladina skoro živeti ne more; ali s slabimi tovaršijami, ki so dandanešnji skoro povsod navadne? Morebiti častite Boga z nečimernim oblačilom, za katerega imate večjo skerb, kakor za oblačilo nedolžnosti

in poštenja; morebiti z opravljivimi besedami, s katerimi podkupujete čast in dobro ime svojega bližnjega; ali morebiti z nespodobnim in nesramnim govorjenjem, s katerim pohujšujete oči, ušesa in srce nedolžnih ljudi ter njih dušo morite? Glejte, to so zgledi, katere dajejo stariši otrokom in domačim, ter še mislijo, da s tem Boga častijo, da njegovo sv. ime povišujejo in njemu služijo.

O moj Bog! kam smo vendar prišli? Nekdaj so se kristjani spoznali na sramožljivem, poštenem in čistem življenju; še celo mlada Sara si je v čast in veselje štela, da je pobožno in sramožljivo živela; dan današnji pa se med kristjani vidijo le zgledi ošabnosti in prevzetnosti, prešestovanja in nečistosti, zgledi tiste mustaste pregrehe, katero nam sv. Pavelj še imenovati prepoveduje, ki pa v sedanjih časih povsod gospoduje med revnimi in bogatimi, med moškimi in ženskami, in katero brez strahu in vesti doprinašajo. Vidijo se tudi zgledi obrekovanja in opravljanja, ker sosed neusmiljeno črni in opravlja svojega soseda, brat svojo sestro, in žena svojega moža. Vidijo se zgledi krivice in goljufije, ker sleherni le svoj dobiček išče, in po tujem blagu sega, kakor da sedma in deseta zapoved božja za nje ne bi bila doma. Vidijo se zgledi hinavščine in nezvestobe, ker med tisuč prijatelji najdeš komaj enega zvestega; ljudje se sicer hlinijo, da so odkritoserčni, pa le zato, da človeka ložej oslepijo, in vsa njih prijaznost ni drugo, kakor prazne besede. — Ali kdo bi zamogel vse slabe zglede naštet, kateri se zdaj med kristjani vidijo?

Iz tega pa tudi lahko spoznate, kako veliko da bo število pogubljenih med nami, ker se dobra dela skoro v nobenem stanu več ne najdejo. Ravno to naše nesveto življenje je tudi vzrok, da se neverniki h kerščanski veri ne spreobernejo. Vidite jih, pravijo, vidite jih, kako razuzdani da so, in oni bi bili izvoljeno božje ljudstvo in dediči božjih obljub? Ali niso oni neumni, če verujejo, kar jim Bog zapoveduje, pa vendar po veri ne živé? Ali nismo mi bolj pametni, če na nobeno božjo zapoved ne verujemo?

Da bodo tedaj neverniki obmolknili, bodimo sramožljivi in ponižni, polni ljubezni in strahu božjega; posebno pa tisti, ki je do zdaj očitno slabo živel, je zdaj dolžen, z dobrim zgledom dano pohujšanje popraviti. Sv. Peter je Kristusa očitno oznanoval, ker ga je bil poprej očitno zatajil; sv. Pavelj je neizrečeno skerbel za razširjanje katoliške cerkve, ker jo je prej tako grozovitno preganjal. Očitna Jeruzalemska grešnica se je vpričo vsega ljudstva Kristusu pred noge vergla in poboljšanje obljubila; sv. Margareta Kortonska je dano pohujšanje očitno popravila, ko so ljudje najbolj iz cerkve šli, je pred cerkvenimi vrati ležala in svoje grehe razodevala. Zato pa se bo tudi le tisti grešnik s temi v nebesih veselil, kateri bo njih dobre zglede posnemal. Po pravici sem tedaj rekel ob začetku, da brez dobrih zgledov ne moremo dolžnosti naše sv. vere spol-

novati. Dobre zglede pa moramo tudi zavoljo svojega bližnjega dati, to bote slišali v

II. delu.

Moder mož v sv. pismu pravi: Človek daja s svojim zadržanjem na znanje, kaj da ima v sercu, in včasih je en sam pogled, ena sama beseda, eno majhno znamenje zadosti, da ga popolnoma spoznamo, kako spačeno da je njegovo serce. Ko bi jes vas po tej resnici sodil, kaj pravite, ljubi moji! kako bi vaša sodba iztekla? Ali bi bile vse reči nedolžne, katere se vam nedolžne zdijo? Ali vam jes ne bi moral reči, da se je prevzetnost že gotovo vašega serca prijela, ker ste v nošnji tako nečimurni; da že gotovo nečisti ogenj v vašem sercu gori, ker ljubite slabe govore in druge pregrešne prijaznosti? In ko bi vam jes kaj takega rekel, vam vendar ne bi nič novega povedal, ker moder mož stare zaveze je že davno pred menoj rekel, da obleka na životu, smeh zob in človekova hoja razodevajo, kakošen da je človek.

Če tedaj nad vami ni znamenja pobožnosti in straha božjega, ali skratka če ne dajate dobrih zgledov, če se nad vami vidi le mlačnost, mrzlota in razuzdanost, tedaj Bogu gotovo ne dopadete in vi v cerkvi božji le hud duh od sebe dajate nekaterim kristjanom v pohujšanje, nekaterim pa v žalost; vi slabe kristjane pohujšujete, ker jim kažete, da je vaše serce prazno ljubezni do Boga in polno posvetne, nesramne ljubezni, brumne duše pa žalite, ker vidijo, s kakošno močjo da svojega bližnjega v pogubljenje vlečete.

Nikar ne mislite, da se ljudem, ki okoli vas živé, ne zdite tako hudobni. Jes vam naravnost povem: če se tistim ljudem, s katerimi živite, res ne zdite tako hudobni, se jim le zato ne zdite hudobni, ker oni sami niso nič boljši, kakor ste vi, in slab zgled vašega bližnjega ne izgovarja ne njega, ne vas, ampak drug drugemu jamo kopljeta, v katero bota zaporedoma noter popadala.

Nikar ne recite: Ko bi hoteli tako živeti, kakor nas naša vera uči, bi ljudem le nadloge delali in bi jih pri najprijetnejših in najveselejših družbah motili. Tedaj mislite, da bi bile družbe zato menj prijetne, ko bi bile bolj kerščanske? Ali mislite, da ni lepšega veselja na svetu, kakor nezmernost v jedi in pijači, ali gerdo in nespodobno veselje mesa? Ali menite, da se vi smete po tistem svetu ravnati, katerega je naš Zveličar zaverigel in mu tolikokrat gorje izrekel? Rajši recite, da vi take ljudi ljubite, kateri vam slabe zglede dajejo; recite, da se vam take reči prijetne zdijo, katere našo vero žalijo; recite, da se bolj bojite ljudem zameriti se, kakor dolžnosti svojega stana prelomiti, da se sramujete sv. evangelija in samega ljubega Jezusa, da tedaj niste vredni prišteti biti k njegovim učencem. S takim govorjenjem bote vsaj resnico govorili in se bote hinavščine obvarovali.

Če hočete tedaj, ljubljeni poslušavci! Bogu spodobno čast in svojemu bližnjemu čisto ljubezen skazovati, če hočete za svoje zveličanje kaj skerbi imeti, tedaj dajajte zglede ponižnosti, ljubezni do bližnjega in usmiljenja do ubogih; ali kakor vam Kristus zapoveduje: „Vaša luč, to je vaše lepo življenje naj sveti pred ljudmi, da vidijo vaša dobra dela in časté Očeta nebeškega.“

Posebno pa vi stariši svetite svojim otrokom in domačim z lepim življenjem! zakaj če želite svete otroke imeti, morate sami sveto živeti. O kako lepo je videti brunno mater, ki o mladem jutru poklekne in otroci okoli nje; ki roke in serce k nebesom povzdigne in s svojimi ljubčeki jutranjo molitev opravi, preden jim zajuterk da, da ne pozabijo, od kod vse dobro pride. Otroci se le od bogaboječe matere naučijo prav moliti, da ne bodo svoje žive dni pozabili. — Kdo se ne bi veselja razjokal, videti kerščanske hiše, ki še po lepi stari šegi poštenih kristjanov živijo: kako bogoljuben oče svojo družino skliče in jim kaj pobožnega pove, dokler na večerjo čakajo, ali če po večerji še posedijo, kako sv. pesem zapojejo, sv. roženkranc pomolijo ali kako drugo večerno molitev opravijo. Preden grejo otroci spat, prosijo očeta za blagoslov, in bogoljubni oče vse lepo pokriža, jih Bogu, Mariji in ljubemu angelju varhu priporoči. O kako sladko spijo taki otroci in tudi takošen oče brez skerbi zraven njih počiva, zakaj Vsemogočni nad njimi čuje in angelj božji jih varuje. — Če bote vi tako storili, bote tudi tako srečni, srečni že na tem, še bolj srečni pa na unem svetu. Amen.

Pridiga za XXI. pobinkoštno nedeljo.

(Od nehvaležnosti.)

„In gospod se je usmilil tistega hlapca in ga je spustil in mu je dolg odpustil.“
(Mat. 18. 27.)

V v o d.

Veselje spreleti vse moje ude, kedarkoli se spomnim na tega usmiljenega gospoda, od čigar dobrote današnje sv. evangelje pripoveduje. Pa tudi vam, ljubeznjivi bratje in sestre! se mora dobro zdeti, slišati od imenitnega kralja, ki je tolikanj milosti skazal in v svojih persih tako dobrotljivo serce imel. Trideset milijonov goldinarjev po našem denarju mu je bil služabnik dolžen, pa mu ni mogel plačati; in gospod se je usmilil njegovih solz, njegove žene in otrok

in mu je do krajcarja vse odpustil in ga tako rad imel, kakor poprej. — Koga tedaj ne bi nevolja prijela, če sliši in bere, da ravno ta hlapec, ki je toliko usmiljenja našel, svojemu revnemu tovarišu ni nobenega usmiljenja skazal. Zavoljo majhnega dolga, katerega revež ni mogel plačati, ga je davil in derl kakor tolovaj popotnika, ga pri gosposki tožil in ga dal v ječo zapreti. Ali ni to neusmiljeno djanje, ali ni to greh, ki v nebo za maščevanje vpije? Toda čemu bi se hudoval, čemu se jezil nad evangeljskim dolžnikom, saj se pri nas tudi drugače ne godi. Ravno tisti, ki največ dobrot prejemajo, so največi nehvaležniki, in ravno tisti kristjani, ki niso z zlatom in ne s srebrom, ampak z drago kervjo božjega Sina odrešeni, Bogu nobene hvale ne vedó ter ga pogostoma še bolj žalijo, kakor oslepjeni judje. Kako bo Bog pač nam dobrotljiv, kako bo nas in naše posestvo blagoslovil, ako mi nočemo njegovih dobrot spoznati in mu za njegove darove nobene hvale dati? To je jako gerdo, pa bo tudi naša škoda, če nočemo biti hvaležni in dobrotnikov ne častiti.

Zato bom danes od nehvaležnosti govoril ter pokazal, kako gerdo da je, da se na svetu najde toliko nehvaležnih proti starišem v I. delu, toliko nehvaležnih proti Bogu v II. delu.

Pređen pa od tega kaj več povem, prosim vas za zvesto poslušanje.

I. del.

Gerda, gerda je vsaka pregreha, ali posebno gerda je nehvaležnost; ona dobro s hudim vračuje in je mati veliko hudobij. Nehvaležnik svojo mater za lase vlačí in očeta črez prag suvlje; nehvaležnik je Jezusa sovražnikom izdal in nehvaležniki so ga na križu umorili. Ta greh se tudi med nami očitno kaže in pogostoma vidi

Kdo skaže otrokom večo ljubezen, kdo jim stori več dobrega, kakor stariši? In kdo jih večkrat z nevaležnostjo razžali, kakor ravno vi otroci, ki jih s svojim slabim zadržanjem pod zemljo spravljate? Povsod slišim matere zdihovati in povsod se očetje pritožujejo, da so nehvaležne otroke izredili, kateri jih ne ubogajo in za njihove lepe nauke nič ne porajtajo. Če jih kaj posvarijo, se jim grozno zamerijo, in če jim vsega po volji ne pripravijo, kakor želijo, se besedujejo in černo deržijo.

O vi hudobni in nehvaležni otroci! ali si nikoli ne mislite, koliko noči so vaša mati brez spanja budili, kolikokrat so vstali in koliko veselja si pritergali zavoljo vas! s kakošno poterpežljivostjo so vaš jok in krič in vaše nerodnosti prenašali? Vi pa zdaj, če vas od nevarnega znanja odvrtačajo in k pameti opominjajo, hočete bolj pametni biti, kakor vaša častivredna mati, in se hudujete, jej gerde besede dajate in ne veste, da je Bog že v stari zavezi rekel: „Preklet naj bo tisti, ki svojega očeta in svoje matere ne spoštuje, in

vsi ljudje naj rečejo: naj se zgodi.“ (5. Mojz. 27.) Vi ste menda že davno pozabili, kar vam sv. pismo naročuje: „Spoštuj svojo mater in spomni se, kakošne nevarnosti je ona prestala, ko te je pod svojim srcem nosila.“ (Tob. 4.)

Vi se nič več ne spominjate, s kakošno skerbjo so vaš oče kruh in potreben živež pripravljali, koliko so si od ust pritergali, da le vi niste stradali; če vas pa zdaj na pravi pot napeljujejo, jih čertite, preklinjate, sovražite in jim zgodnjo smert želite. Ali zapomnite si besede sv. pisma, ki pravijo: „Kdor dobro s hudim povračuje, tistega hiše se nesreča ne bo nikdar ognila.“ (Prip. 17, 13.) Tudi vi bote se postarali, in takrat bodo vaši lastni otroci sedemkrat hujše z vami delali. — Jes ne bi verjel, ko ne bi sam videl in se prepričal, da nekateri stariši, ki imajo po pet in tudi po devet otrok, vse lepo pošteno izredijo; ko pa oče in mati omagata in se postarata, ne more jih pa vseh devetero otrok spodobno prerediti; in tedaj ravno tisti stariši, ki so se poprej toliko let za svoje otroke trudili, na starost pomanjkanje terpijo in še zraven veliko grenkih besed slišati morajo. — O nehvaležni otroci! vi si strašno šibo spletate in si žalostno sodbo na glavo nakopljete.

Nehvaležni sin Absolon, ki se je zoper svojega očeta spuntal, in ga ni hotel več ubogati, je bil v vojski ubit in s sulico preboden; potem so mu jamo skopali, ga noter vergli in grobljo kamenja na-nj navalili, in vsi ljudje so pravili: Tako bo tisti kaznovan, kateri ni svojim starišem pokoren. Tako tudi vi, neubogljivi sinovi in nepokorne hčere! nimate sreče upati ne v življenji in ne v smerti. Vi ne privoščite svojemu očetu, svoji materi kos kruha, ki ga jejo, torej tudi vam ne bo pripuščeno, da bi jedli žlahtni sad od drevesa življenja, in da bi pili iz studenca večnega življenja; vi ne privolite svojemu očetu in svoji materi kota, v katerem sedijo, vi komaj čakate ure, ko bodo umerli in vam prostor naredili, zato pa se tudi za vas ne bo nobeden kot v nebeškem kraljestvu znašel, temuč v tisti nesrečni kraj bote pahnjeni, kjer je večna žalost in večni jok, kjer ni nobene hvaležnosti, pa tudi nobene milosti.

Ali to še ni vse; pregovor pravi: kdor ne uboga, je brez Boga; kdor ni ljudem pokoren in hvaležen, tudi Bogu ni. Več o tem pa v

II. delu.

Milo toži Bog črez Jude skoz usta preroka Izaija, rekoč: „Poslušajte nebesa in zemlja nastavi ušesa! Otroke sem izredil in povišal, oni pa so mene zavergli. Vol pozna, čigav je, in osel jasli svojega gospoda, moje ljudstvo pa ne pozna mene.“ (Iz. 1, 2, 3.) Ravno tako tudi lahko Bog toži črez kristjane, da mu nobene hvale ne dajajo.

Mladenči! vam je Bog dal zdravo telo, pošteno serce in prebrisano glavo, da bi se v svoji mladosti potrebnih nauk naučili,

svoje serce z lepimi čednostmi napolnili in si vesele stare dneve oskerbeli; kako se mu za te velike dobrote zahvaljujete? O joj! silno slabo. Svoje mlade dneve v lenobi zapravljate, svoje zdravje v nečistosti in razuzdanem življenju kvarite, svoje življenje si krajšate in si žalostno starost pripravljate. Kmalu se vam bo starost oglašila, skoraj vas bo smert pokosila in pravica božja se bo strašno nad vami maščevala. „Ako se ne bote spokorili, bote vsi pokončani,“ govori sv. Lukež.“ (Luk. 13, 5.)

Deklice! Vam je Bog dal nedolžno serce in poštene roke, bistro pamet in zdravo dušo; kako se mu za te velike dobrote zahvaljujete? O kako gerdo in nehvaležno se nekatere obnašate! Za kratek čas svojo nedolžnost prodajate in nespametno, kakor živina, svojo dušo omadežujete; svojemu truplu strežete, kakor maliku, in ga z veliko skerbjo snažite, vaša duša pa je revna in polna ran, in za njo tako malo in tako redkokrat kaj poskerbite. Kaj bo enkrat z vami? kako bote na sodbi obstale!

In vi vsi, bodite katerega koli stanu, kakošno hvalo dajate Bogu za te darove, katere vam vsak dan deli? K mizi se vsedete in od mize vstanete, pa še morebiti križa ne naredite! Zjutraj se zbudite in zvečer greste ležat, pa še dostikrat očenaša ne izmolite. Pravite, da ste preveč trudni in zdelani in zavoljo velikih skerbi ne morete delati; pa ob nedeljah, ko nimate dela, ravno tako živite, in nič več ne molite in se nič lepše ne zaderžite. Še nasproti se ob nedeljah sploh več greha stori, kakor ob delavnikih. Ah, koliko pijanosti, koliko prevzetnega štimanja in koliko nečistega greha! Zato pa tudi zmiraj hujši časi prihajajo in blagoslov božji vas zapušča.

Bog vam je dolgo časa dobre letine pošiljal in zadosti jesti in piti dal, — pa kako ste mu bili hvaležni? Morebiti, da govorim z razsvetljenim učenikom Salvijanom, morebiti ste rajši v cerkev hodili? Morebiti ste ubogim več milošnje delili? Ali ste svoje grehe opustili, ali ste svoje življenje poboljšali! O ne! vse to se med vami ni zgodilo. Kolika nehvaležnost? Bog je dal rodovitnost vašim njivam in vinskim goricam, vi ste jedli, pili in se debelo gostili, na Boga in svojo dušo pa ste pozabili. Kralj David priporočuje, naj bi vsi hvalne pesmi prepevali, od vas pa se k večemu le kakošna klafarska pesem čuje. Vi si mislite: kaj bi Boga hvalil, da sem le sit in napojen! kaj bi hodil k sv. meši, saj mi tam nič ne dajo. Glejte! tako ste poživinjeni in še slabši od živine, zakaj živina pozna svojega gospodarja in mu nič žalega ne stori, človek pa, kot pametna stvar, svojega Stvarnika noče spozuati in mu še veliko žalega stori.

Jes torej mislim, da morate Bogu zahvaliti, če svojo šibo v roke vzame, vas nekoliko natepe in vas zdrami iz grešnega življenja; zakaj boljše je, da truplo strada in pomanjkanje terpi, kakor da bi duša v grehah živela ter vekomaj pogubljenka bila. Veliko je takih med vami, kar z žalostjo moram povedati, ki tako živijo,

kakor da nobenega Boga ne bi bilo; o za take bi bilo dobro, ko bi šibo božjo nekoliko občutili ter se spomnili, da je še viši, kakor oni, kateremu bode morali enkrat račun dajati od svojega življenja. Ponižajte se tedaj pred svojim Bogom, poljubite njegovo presveto roko in začnite pobožno in bogaboječe živeti; če ne bode Bog z vami ravno tako storil, kakor z evangeljskim hlapcem: zvezal vas bo in v pekel vergel, kjer bo večni strah in večna groza. Amen.

Pridiga za XXII. pobinkoštno nedeljo

(Od dolžnosti do deželске gosposke.)

„Tisti čas so šli farizeji in so se posvetovali, da bi Jezusa vjeli v besedi.“

(Mat. 22, 15.)

V v o d.

Ko bi človek še tako brumno in pametno živel, ko bi proti vsem ljudem bil dobrovoljen in zapovedi kerščanske ljubezni še tako natanjčno dopolnjeval, vendar bi se jih še vedno zadosti našlo, ki bi ga čertili, njegovim dobrim delom slabe namene podtikali, njegovo brumnost hinavščino imenovali in njegove dobrote z nehvaležnostjo povračevali. Pa zavoljo tega se ne smemo, ljubi moji! dati motiti; zavoljo takih spridenih ljudi, ki še imena kristjan vredni niso, ne smemo nehati dobro delati. — Kdo bi bil imel veči vzrok, zavoljo tega se pritožiti, kakor naš Zveličar, ki je tako sveto živel, da njegovi največi sovražniki niso mogli sence greha ali madeža nad njim zagledati; ki skoz celo svoje življenje ni drugo delal, kakor ljudi učil, in revežem in bolnikom pomagal, tako da sv. evangelist Janez pravi: „Bukve celega sveta ne bi bile zadosti, ko bi hotel vse to popisati, kar je Jezus učil in storil.“ In vendar so ga nekateri zlasti ošabni farizeji zaničevali in opravljali in ga dolžili, da je s hudičem v prijaznosti, in da ž njegovo pomočjo čudeže dela, in zadnjič, ko niso vse njihove zvijače nič pomagale, so iskali, kako bi mu na skrivnem življenje vzeli, ker očitno si tega niso upali storiti zavoljo ljudi, ki so ga zmiraj radi imeli in njegove nauke željno poslušali.

Pa čas njegovega terpljenja še ni prišel, zatorej je le po dnevi v tempeljni učil, kakor hitro pa se je začelo mračiti, je zapustil mesto in se podal na Oljsko goro, kjer oni niso za nj vedeli. — Zato so se spet med seboj posvetovali, kako da bi ga v besedi vjeli. Pa sami se ga še niso upali kaj vprašati, ampak ne-

koliko svojih učencev so podučili, kako ga imajo nagovoriti: ali se sme cesarju davek plačati ali ne, ter so za priče zraven poslali nekaj herodijanov, to je kraljevih služabnikov, da bi tudi oni lahko povedali, kako da ljudi šunta in slabo uči; za gotovo so namreč mislili, da se bo zagovoril. Ali Jezus jim reče: „Pokažite mi denar.“ In ko so mu ga dali, jih vpraša: „Čegava je ta podoba in čegavo je ime na denarju? Odgovorijo mu: „Rimskega cesarja.“ Tedaj pa dajte, reče Jezus, cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega.

Te besede, ljubi moji! pa tudi nam veljajo; tudi mi moramo dati cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je božjega. Zato bo zapopadek mojega današnjega govorjenja do vas, kaj smo mi cesarju in drugim od njega postavljenim deželskim gosposkam dolžni.

Preden pa o tem kaj več govorim, prosim vas za navadno poslušanje!

Razlaga.

Gosposka je za človeški rod silno potrebna; brez gosposke bi razbojniki in tolovaji brez vsega straha kradli in ubijali, ne bilo bi nobene pravice, sovražniki bi lahko vsako uro črez nas planili in naše življenje in premoženje bi bilo v vedni nevarnosti.

Zato moramo 1. spoštovati svoje naprejpostavljene kakor božje namestnike in služabnike. To nas uči sv. apostelj Pavelj, rekoč: „Ni oblasti od drugod, kakor od Boga, katera pa je, je od Boga postavljena; kateri se tedaj oblasti vstavljajo, se božji volji vstavljajo, in sami sebi pogubljenje nakopavajo.“ (Rimlj. 13, 1. 2.) Iz tega lahko spoznate, kakošen velik greh tisti kristjani storijo, ki črez svojo gosposko godernjajo, jo kolnejo, njene slabosti razglašajo in njej vse slabo želijo. Sv. pismo nas pred takimi ljudmi svari in opominja: „Moj sin! boj se Boga in kralja, in ne družì se s tistimi, ki jih zaničujejo.“ (Prip. 24, 21.) In verujte meni, da se še nikoli ni tistim dobro godilo, kateri svoje naprejpostavljene zaničujejo. To nam pričajo pisma vseh let in vseh časov. Največi grozovitnež, kar se še vi spominjate, je bil gotovo Napoleon, ki se je črez svojega kralja vzdignil in samega sebe za cesarja postavil; sreča se mu je smejala, v kratkem času si je pridobil dežele, ljudi in vojščakov brez števila, in nekateri ljudje so že mislili, da je božja pravica na njega pozabila; ali naenkrat, ko si je najmanj mislil, ko je bil največo moč vkup spravil, ga je božja šiba zadela in s kraljevega sedeža pahnila. In on prej tako mogočen, je bil od vseh zapuščen, reven, kakor je bil na svet prišel, in kakor jetnik je moral daleč v morju na nepoznanem otoku konca vzeti. njegovi pomagavci pa so bili postreljani ali pa so po ječah pomerli. Tako se je Napoleonu zgodilo, tako se bo pa tudi zmiraj tistim godilo, ki gosposko zaničujejo in se zoper njo puntajo, zakaj večna resnica,

ki skoz usta sv. aposteljna govori, ne laže: „Kateri se oblasti zoperstavljajo, se božji volji zoperstavljajo in sami sebi pogubljenje nakapljujejo.“ (Rim. 13, 2.)

2. Druga dolžnost, katero smo mi dolžni cesarju in vsem od njega postavljenim gosposkam, je pokorščina v vseh rečeh, katere niso zoper božjo zapoved, naj bo gosposka pravična ali krivična, kakor nas sv. Peter opominja, ki pravi: „Bodite vsaki človeški oblasti podložni zavoljo Boga; kralju kakor najvišemu in gosposkam, kakor od njega poslanim, zakaj tako je volja božja.“ (I. Pet. 2, 13.) — Zlo tedaj grešijo tisti kristjani, ki svoje gosposke ne nbogajo, jo v nevarnostih zapustijo in se vojaškemu stanu odtegujejo, čeravno to storijo zavoljo tega, ker gosposka po pravici ne ravna. — Kdo neki, vas vprašam, bi mogel bolj krivo sodbo storiti, kakor Poncij Pilat, ki je nedolžno jagnje, Jezusa Kristusa, našega Odrešenika, k smerti obsodil, in vendar je bil Kristus tako pokoren, da ni svojih ust odperl, dasiravno je bil v njegovi moči, tisuč in tisuč angeljev na pomoč poklicati? Kdo neki, vas vprašam, je mogel večo krivico storiti, kakor ajdovski cesarji prvim kristjanom, katerim so samo zato, ker so Kristusa ljubili in v njega verovali, živim kožo z života derli, jih na vroči žerjavici pekli, jim raztopljen svinec ali olje v gerlo vlivali, jim počasi ude odžagovali, jim s kleščami vse meso poščipali in jim druge enake muke zavdajali, in vendar ni nobenemu kristjanu na misel prišlo, da bi se bil svoji gosposki zoperstavil, čeravno so imeli zadosti mečev in drugega orožja. Ljubi moji! njihov izgled tudi mi posnemajmo; nikar se ne pustimo zapeljati, da bi kedaj svoji gosposki bili nepokorni in zmiraj mislimo, da, če se gosposki vstavljamo, se Bogu samemu vstavljamo. — Res je sicer, da je težko, grozno težko, krivičnim naprejpostavljenim ubogati, pa naše zasluženje bo tim večje in naša krona v nebesih se bo veliko lepše svetila. — Ko bi pa gosposka kaj takega zapovedala, kar je zoper božjo zapoved, tedaj moramo pripravljani biti, rajši življenje zgubiti, kakor njihovo nekerščansko povelje ubogati.

3. Tretja dolžnost kristjanov je: s v o j i m g o s p o s k a m d a v k e d a j a t i, kakor nas sv. Pavelj uči, ko pravi: „Dajte vsem, kar jim gre, davek, komur davek, colnino, komur colnina gre.“ (Rim. 13, 7.) — Kako žalostno je tedaj, da se zadosti ljudi znajde, ki svojo gosposko na davkih ogoljufujejo, svoje pridelke poskrrijejo, da jim ne bi bilo treba od njih desetine dajati, ki kontrabant nosijo in na colnini cesarja vkanjujejo. Tudi tem ne bodo grehi odpuščeni, dokler niso do zadnjega vinarja povernili, kar so si po krivičnem potu pripravili, zakaj kar je cesarjevega, moramo cesarju dati, ker to ni naše; če pa to sebi prideržimo, okrademo cesarja, in ukradeno blago nima božjega blagoslova. Saj je tudi naš Zveličar sam za sebe in za sv. Petra glavni davek plačal in se črez to ni pritožil, dasiravno je bil Sin božji in kralj vseh kraljev.

Vi bote mi morebiti rekli, da ste z davki tako obloženi, da komaj svojo družino redite; ali ljubi moji prijatelji! ko bi tudi to res bilo, le voljno poterpite in z dobrim srcem svoje davke odrajtujte, saj je nad nami naš nebeški Oče, ki vidi naše reve in stiske in ne bo pripustil, da bi se nam več nakladalo, kakor moremo prenašati.

4. Četerta dolžnost kristjanov pa je, za cesarja in za gosposko moliti, naj bi jim Bog ohranil zdravje in življenje, da bi jim dodelil moč in modrost, da bi svoje podložne lepo po božji volji vodili. To nam priporoča sv. apostelj Pavelj, ki v svojem pismu na škofa Timoteja tako piše: „Prosim te najprej, da se opravljajo prošnje, molitve, priporočenje, zahvaljenje za vse ljudi, za kralja in gosposko, da bi mirno in pokojno živeli v vsi brumnosti in čistosti, zakaj to je prav in prijetno pred Bogom, našim Zveličarjem.“ (I. Tim. 2, 1—3.) Po nauku sv. Pavlja so se tudi prvi kristjani ravnali ter so pri vsaki priložnosti in pri vsaki božji službi molili in Boga prosili, naj bi njihove ajdovske cesarje in krivične naprejpostavljene dolgo časa ohranil in jim mir in zadovoljnost dodeliti hotel. Tako tudi molijo duhovni pri sleherni sv. meši za papeža, za škofa in za cesarja, to storijo tudi v popoldanskih molitvah po litanijah in še sicer večkrat v posebnih molitvah, zakaj dobro vedó, da brez gosposke ne more na svetu nobene prave sreče biti.

Večkrat je že ljudi ta nesrečna misel napadla: čemu nam je gosposka, verzimo proč nje jarem, potem nam ne bo treba davkov plačevati ter bomo lažje in bolj veselo živeli. In kar so mislili, so tudi storili; svojo gosposko so neusmiljeno pomorili in veliko nedolžne kervi so prelili. Ali ko niso več gosposke imeli, so se začeli sami med seboj sovražiti in bojevati, drug drugega so preganjali in močnejši so svojim slabšim in revnim sosedom premoženje in življenje jemali. Ko so bližnji kralji njihov prepir zagledali, so svoje ljudi v njihovo deželo poslali in jih k pokorščini primorali, in ker so videli, da so ljudje nepokojni, so jim še večje davke naložili in še več vojakov v njih deželo postavili, kateri so jih v pokorščini držali in jih pokorili.

Mi pa spoštujmo svoje naprejpostavljene, bodimo jim pokorni, odrajtujmo jim zvesto davke in prosimo Boga za njih zveličanje ter vedno mislimo, da, kateri se oblasti zoperstavljajo, se božji volji zoperstavljajo in sami sebi pogubljenje nakoplujejo. (Rimlj. 13, 1. 2.) Amen.

Pridiga za roženkransko nedeljo.

(Sv. roženkranc — razložen; gov. J. A—st.)

„Blagor telesu, katero je tebe nosilo!“
(Luk. 11, 27.)

V o d.

Jezus je veliki množici pridigoval, kar je zmed srede ljudstva neka žena glas zagnala: „Blagor telesu, katero je tebe nosilo!“ O srečna žena, ki si na glas in pred tavžent pričami Odrešenikovo mater blagrovala! Ti si gotovo zato obilno plačilo prejela! Ljubi poslušaleci moji! pridružimo tudi mi svoj glas glasu te navdušene žene, in pred celim svetom Marijo častimo. K temu nam cerkev danes najlepšo priložnost ponuja. Mi obhajamo praznik sv. roženkranca, in s pobožno molitevjo sv. roženkranca zamoremo prečisto devico hvaliti in častiti. Sv. roženkranc je najlepši venec, ki ga najčistejši devici, nevesti sv. Duha, zamoremo v dar podati. Zato bote gotovo radi poslušali, če vam molitev sv. roženkranca bolj natanjko razložim. — Pripravite se!

Razlaga.

V prvih časih kerščanstva je bilo branje zlo redko, in sicer tako, da tudi imenitni ljudje niso brati znali. Molili so pa pri vsem tem veliko, cele dni so v nekterih pobožnih hišah, v puščavah in kloštrih stari in mladi Boga na kolenih molili in častili. Večidel so molili 150 Davidovih psalmov. Tem pa, ki Davidovih psalmov niso mogli moliti, je bilo rečeno, nekoliko očenašev in češčena Marij moliti. Tako beremo od Pavlja, opata v Libiji, ki je ob času sv. Antona puščavnika živel, da je vsakdan po stokrat ravno tisto molitev ponavljal, in to na majhne kamenčke štel. — Ko so telo sv. Jederti, ki je leta 667 umerla, vzdignili, našli so jagode na vervici nabrane, zraven nje ležati, po katerih so se kakor po patnoštrih že takrat Očenaši in češčena Marije štele.

1. Roženkranc pa, kakor ga zdaj molimo, je bil še le pred 600 leti vpeljan. Le poslušajte, kako se je to zgodilo.

V 13. stoletju se je na Francoskem začelo krivoverstvo Albigencev. Albigenці — o to so bili strašni sovražniki kerščanske vere! sv. evangelje so pokazili, najimenitnejše skrivnosti svete vere so preklinjali, sv. zakramente so oskrunili. Podučjenja škofov in mešnikov niso hotli poslušati, še clo za orožje so prijeli; cerkve in kloštri so bili razdjani, in potoki kervi so bili prelití. — Ali kjer je najbolj velika sila, je božja roka najbolj mila.

Nek mož, kateri je že od prve mladosti rad molil, to vidi, se poda v kloster — Dominik mu je bilo ime — k Mariji devici se oberne, jo s solznimi očmi prosi, krivovercev serca omečiti, in mu pri njegovem delu za zveličanje duš pomagati. Potem se mu nankrat nebeška kraljica prikaže, in ga nauči molitev sv. roženkranca, katero je povsod oznanoval in učil. Veseli sad te molitve je bil, da je v kratkem čez sto tavžent krivovercev k sv. rimsko-katoliški cerkvi pripeljal, in brez števila grešnikov Boga pridobil. Da bi se ta molitev bolj razširila, vpelje sv. Dominik bratovščino sv. roženkranca, ki se je kmalu po celem svetu razširila, in kralji in ljudstva so se tej bratovščini pridruževali, in so, kedar so hude nadloge jih obiskale, s to molitevjo k Bogu se obrnili, in velikokrat vidno in čudno moč dosegli.

Pobožna molitev sv. roženkranca je sovražnika Turka dvakrat na glavo vdarila, prvič leta 1571 pri Lepanti pod papežem Pijem V., in drugič leta 1716 na Ogerskem pri Petrovaradinu pod papežem Klemenom XI. V hvaležni spomin teh zmag je Gregor XIII. postavil na prvo nedeljo meseca oktobra praznik sv. roženkranca, in Klemen XI. ga je zapovedal po celi katoliški cerkvi obhajati.

2. Zakaj se pa ta molitev roženkranc imenuje?

Mislite si, ljubi poslušalci! kerščansko cerkev kakor duhoven rožen vert, in tiste molitve, ktere nam kerščanska cerkev vsakdan moliti zapoveduje, si mislite, da so duhovne rože, in bote lahko zapopadli, da Kristusu, svojemu Gospodu in njegovi deviški Materi venec ali krancelj iz rož spletamo, kedar roženkranc molimo.

Sestavljen je pa roženkranc iz treh molitev, iz Očenaša, češčena Marije, in vere. O to so tri prelepe, tri nebeške rože! Premislimo te tri molitve bolj na tanjko.

a) Očenaš je med vsemi molitvami najbolj kraljeva, božja molitev.

Sv. evangelje nam pripoveduje od svete, tihe noči; celi svet je spal v terdem spanju — eden le je čul in klečal samotno zunaj na visoki gori, in je molil, in prijazna luna in mile zvezdice so gledale na molivca, in bi bile rade iz neba doli stopile, in zraven njega poklekile in ž njim molile. Kdo kleči zunaj tam v tihi noči in moli? Ta je edinorojeni Sin večnega Boga, Jezus Kristus, on moli k svojemu in našemu Bogu, k svojemu in našemu Očetu; on moli za človeški rod, ki nič več moliti ne zna. O revni človeški rod! znal je spati — pa ne moliti; znal je grešiti — moliti pa ne. Ko so zjutraj na vse zgoodej učenci ga iskali, so ga našli še klečočega na ravno tistem kraju — niso se upali bližej stopiti, le od daleč so gledali in stermeli, kako božji Sin k svojemu nebeškemu Očetu moli, tako goreče, tako zamaknjen, tako čudno lepo. Poslednjič vendar eden bližej stopi, pred Jezusa poklekne, in ga s povzdignjenimi rokami prosi: „Gospod! uči nas moliti, kakor si ti ravno zdaj molil!“ Jezus je v gorečem zdihovanju to noč dar molitve človeškmu

rodu sprosil, in prvi sad tega je bil, da so ljudje spoznali, da je potreba moliti. „Gospod! uči nas moliti. In učenik molitve odpre svoje svete usta, velike umetnosti molitve nas učiti. Poslušajte nebesa, in ti zemlja, nastavi ušesa: „Tako molite: Oče naš, kateri si v nebesih!“

Tedaj Jezus Kristus, Bog sam, in večna resnica nobene lepše, nobene boljše, nobene bolj božje molitve ne ve, kakor je ta: „Oče naš! Nobene druge Jezus ni učil; to pa je zapovedal: „Tako molite: Oče naš!“

Jezus jo moli prvi, milijonov angeljev in ljudi jo moli za njim; zakaj to je molitev božja in molitev celega sveta. In kolikorkrat Jezus pri povzdigovanju iz nebes stopi na oltar, vselej skoz mešnikove usta moli Očenaš, in vsi ljudje ga molijo za njim. — Ta molitev je v resnici božja v oziru svojega začetnika; božja je pa tudi zavoljo svojega zapopadka.

Kar svet stoji, je bilo že veliko veliko molitev zmoljenih, molitev od Judov, molitev od nevernikov, molitev od kristjanov, molitev od grešnikov, molitev od svetnikov; pa vse te molitve, naj se imenujejo, kakor hočejo, so v Očenašu zapopadene. Ta molitev vse v sebi zapopada, kar Bog ima in kar človek potrebuje; vse kar človek prositi, in vse, kar Bog dati zamore; ona obseže vse nebeške in pozemelske, vse dušne in telesne dobrote, vse časne in večne dobrote, in vse zlege, katerih nas le Bog in molitev rešiti zamore. — Očenaš je tedaj prava nebeška roža, božja v svojem začetku in po svojem zapopadku, najlepša, najbolj kraljeva med vsemi molitvami.

Za Očenašem se versti pa precej

b) Češčena Marija. Katoliška cerkev je družina božja, ki obstoji iz očeta, mater in otrok. Otroci smo mi, Oče je Bog — kje pa je potlej mati? Mi katoličani odgovorimo na to: Mati je Marija. To se med lepote katoliške cerkve prišteva, da mater, in pa tako ljubeznjivo mater ima, ki jej je zato tudi s serčno pobožnostjo vdana. Otroci pa imajo prav veliko prositi; zdaj upajo od Očeta, zdaj od matere kaj dobiti. Otroci katoliške cerkve morajo tedaj zraven molitve k Očetu tudi molitev k Materi, zraven očenaša tudi češčeno Marijo imeti. Nebo in zemlja sta skup pomogla, lepo češčeno Marijo zložiti. Veliki Angelj Gabrijelj, ali prav za prav presveta Trojica, je prvi del naredila. Sv. Elizabeta, ali bolj prav reči, sv. Duh, ki jo je razsvetil, si je drugi del k češčeno Mariji izmislila, in katoliška cerkev tretji del. Največjo češčenje Marijno je v tem zapopadeno, ker Bog in njegovi angelji jo v tej molitvi časté in pozdravljajo, in vse češčenje, ki jej ga mi ljudje skazujemo, je le malo, in slabo posnemanje tistega spoštovanja, ki so jej ga vse nebesa dale, in jej ga še dajejo. Res je, da je dosti lepih in ljubeznjivih molitev k Materi božji, pa najlepša in ljubeznjivejša med vsemi je in ostane češčena Marija.

c) Le ena molitev je še, da se od nje reči more, da je lepa

in božja, kakor Očenaš in češčena Marija, in ta je vera. Še le potem, ko so aposteljni od sv. Duha navdihnjeni bili, in so goreče jezike božje prejeli, so zamogli aposteljni vero zložiti, tako da jo je bolj sv. Duh zložil, kakor pa aposteljni. Zato je pa tudi tako lepa, tako božja; kolikor členov, toliko je prelepih peres ali listov na tej nebeški roži, in porudečeni so vsi s kervjo marternikov, ki so jo za te verske resnice prelili.

Res je torej: najlepše molitve so: Očenaš, češčena Marija in vera. Molitev sploh je nebeška roža, ki jo je Bog na zemlji zasadil, da človeško serce razveseljuje in zlahтни; pa najlepše rože so: Očenaš, češčena Marija in vera, in iz teh treh prelepih nebeških rož je sv. roženkranc sestavljen.

3. Zdaj pa še pogledjmo, kako so te tri nebeške rože, te tri prelepe molitve v enec spletene, in prepričali se bomo, da sv. roženkranc je najlepša molitev.

Najprej je križ, ki najbolj na verhu stoji pri vsem, kar je velikega, visocega in božjega, in s križem ime presvete Trojice izrečemo, in vero v dve največi skrivnosti kerščanstva v sebi obudimo, namreč: da so tri božje osebe in en sam Bog, in da nas je druga božja oseba, Bog Sin na sv. križu od večnega pogubljenja odrešil.

Za križem se v roženkrancu zversté tiste tri nebeške rože, tiste tri prelepe molitve, ki smo jih že premišljevali: Vera, Očenaš, češčena Marija.

Precej potem so tri češčena Marije vverstene, s kterimi Boga prosimo za vero, upanje in ljubezen, zakaj brez teh treh kristjan ne more ne moliti, ne živeti.

Na to se začne trojni roženkranc, veseli, žalostni, častiti; vsak ima 50 češčena Marij, in za vsako deseto češčena Marijo se kratka molitvica: Čast bodi Očetu, Sinu in sv. Duhu . . . in pa Očenaš vplete, tako da ima vsak del roženkranca 50, celi roženkranc 150 češčena Marij. — Da za vsako deseto češčeno Marijo pristavimo to molitvico, je prav in lepo, zakaj Bogu — Trojnoedinemu se spodobí čast in hvala vekomaj.

Med tem pa, ko kristjan te molitve moli, pa njegova duša celo življenja Jezusa in Marije premišljuje, gre tako rekoč na božjo pot v sveto deželo, v Nazaret, Hebron, Betlehem, Jeruzalem; na Oljsko goro, v Pilatovo sodno hišo, poklekne pri vseh postajah križevega pota na svoje kolena, in zmiraj zraven Jezusa in Marije ostane, tako dolgo da jih vidi od smerti vstati in v nebesa iti.

4. O k a k o l e p j e r o ž e n k r a n c ! moramo reči. Roženkranc je tista molitev, iz ktere najlepše rože tolažbe, veselja, pobožnosti in hrepenenja po nebesih rastejo. — Pogledj tam staro mater v kotu, tukaj slepega starčeka, tam umirajočega, tukaj revno zapuščeno vdovo; pojdi, moli jim roženkranc, in ti si jim več dal, kakor ko bi jim

bil zakade ponudil, ti si njih serce potolažil, in njih zaupanje v sveto previdnost božjo poterdil.

O kako lep je roženkranc! Če na večer greš skoz vas, kjer se je kerščanska navada še ohranila, in je vera še živa, in se na desni in na levi iz hiš razlega združena molitev sv. roženkranca! — in pri oknih notri pogledaš skoz špranje, in vidiš hišnega očeta ali mater klečati in roženkranc moliti, okoli njih pa klečati otroke, posle in druge hišne, ki s svojim čistim glasom molitev spremljajo, — zunaj pa je vse mirno in pokojno, — na nebu pa zvezde migljajo, in prijazna luna celo okolico čudno lepo razsvetljuje — gotovo boš — če le iskrice vere v svoji duši imaš — z ginjenim srcem zdihnil: O to je lepo! in spet boš začel to lepo molitev ljubiti in moliti!

Sv. roženkranc so tiste lepe molitevne bukve, ktere vsak lahko bere, če se tudi nikoli ni brati učil; leko jih vsak bere, po noči in po dnevi, če tudi nobena luč ne sveti in solnce ne sije. Te molitevne bukve so najcenejše, vsak tudi najrevnejši si jih lahko kupi in je še posebno zapomniti, še clo od svetega Očeta v Rimu in od vseh škofov celega sveta so poterjene in priporočane.

Roženkranc je katekizem, ki nam najimenitnejši nauk, nauk od odrešenja človeškega rodu tako ljubeznjivo oznanuje. — O ljubi starši! če tudi nobenega družega katekizma pri hiši nimate, vam je že roženkranc tisti katekizem, iz ktereга svojim otrokom najlepše nauke dajati zamorete. Ljuba kerščanska mati! glej tvoj nedolžen otrok se okoli tebe igra, in ne pozna svojega Stvarnika; on ne ve, čigavo je solnce, ki sveti, in luna, ki ga na večer v postelji posije, on ne zna brati, tudi ti morebiti ne, kako ga boš učila? — Vzemi sv. roženkranc v roke, ta ga bo učil Jezusa spoznati, in vse njegovo življenje. Vzemi veseli del, učiti ga znaš, da bi mi bili vsi pogubljeni zavoljo greha naših prvih staršev, ki so ga v raju storili, pa Jezus božji Sin se nas je usmilil, in je človek postal, da bi nas odrešil. Povej mu, da je Marija bila njegova mati, da je rojen bil v Betlehemski štalici, kako je rasel naprej, kako je že v svoji mladosti rad v tempeljnu bil, in z molitevjo častil svojega Očeta nebeskega. — Ljubi oče! ljuba mati! koliko lepega zamoreta v mehke serca svojih mladih otrok zasejati, dokler še z grehom preprežene niso. — Odpri mu rožo žalostnega roženkranca, in videl bo v duhu Jezusa med oljkami v vertu Gecemani za nas kervavi pot potiti, videl k stebri privezanega, kervavo gajžlanega, s ternjem kronanega, s težkim križem obloženega in na križu v nezmernih bolečinah visečega. — Zvedel bo pa tudi v častitem roženkrancu, kako je pozneje od smerti vstal, v nebesa šel, kjer sedi na desnici Boga Očeta. In tako se bo že majhen otrok greha varoval, ko bo videl, kaj da je usmiljeni Bog za-nj storil, njegovo življenje bo kerščansko, in še po vaši smerti, ljubi starši! vam bo hvaležen, da ste ga roženkranc naučili. — Glejte, tako je roženkranc res kate-

kizem, iz kterega se učimo, kaj da je usmiljen Bog za nas storil. Kako lep je sv. roženkranc!

Sklep.

Zdaj pa, poslušavci moji! pojdite z meno v duhu na pokopališče velicega mesta. Tamkej prinesejo dva merliča pokopat. Enega merliča tam na levi strani pogreznejo v hladni grob, in na njegovo mertvaško trugo veliko veliko rožic potresajo ljudje; bil je ta cesarski služabnik na visoki stopnji stoječ, njegove persi bile so z zlatimi križci in zvezdami olepšane. Pa jes sem ga bolj natanjko poznal, bil je zaničevavec sv. roženkranca. — Tam na desni strani pa pokopujejo deklico pri 17 letih, ljudem v velikem mestu je neznan, in nobena roka ni venca za njo spletla. Pa ta ubogi otrok je vselej po trudapolnem dnevu še v pozni noči molil roženkranc, in jes zdaj v duhu vidim, kako jej angelj varh ta rožnivenec na njeno mertvaško trugo poklada. — S katero dušo bi bili raji stopili tje pred Marijnega Sina? Na to si, ljubi moji na tihem odgovorite! Amen.

Pridiga za praznik posvečevanja vseh cerkev in god sv. Kolomana.

(O posnemanju sv. Kolomana.)

„Kdor ne vzame svojega križa in ne hodi za menoj, mene ni vreden.“
(Mat. 10, 37.)

Vvod.

Ljubeznjivi moji! ki ste tukaj v tej posvečeni cerkvi zbrani, ne le samo pri nas, ampak po celem cesarstvu, kakor je dolgo in široko, obhaja se danes vesel praznik; današnji dan namreč obhaja sleherna cerkev, naj bo na katero koli ime posvečena, spomin in praznik svojega posvečenja. To pa mora tudi vsakega pravovernega kristjana razveseliti in njegovo serce proti nebesom povzdigniti; zakaj tisti, ki nima ljubezni do svoje domače cerkve, tudi ljubezni do Boga ne more imeti, ter je zanikern otrok, ki svoje matere ne spozna in ne spoštuje in v njegovih persih ne more nobena iskra žive vere tleti.

Naše duhovno veselje, pa še mora dvakrat večje biti, ker zraven tega praznika obhaja še tudi god sv. Kolomana, na katerega ime je ta sv. veža blagoslovljena, kateri s svojo mogočno priprošnjo celo sosesko hudega varuje in je angelj varuh vsem tistim, ki po

poti nedolžnosti hodijo, ali s spokornimi solzami svojo zgubljeno čistost objokujejo. Da bomo tudi mi enkrat tega veselja vredni, katera ga že on v nebesih zavživa, in da bo njegova priprošnja za nas pri Bogu tudi uslišana, moramo ga v svojem življenji radi posnemati ter zvesto po tistih potih hoditi, po katerih je on v sv. raj hodil. In ravno to, kako da moramo po zgledu sv. Kolomana živeti, bode zapopadek mojega današnjega govorjenja. Vi pa, ki ste prišli iz dobrega namena v to cerkev, me zvesto poslušajte; poprej pa se pripravite!

I. d e l.

Sv. Koloman, ves goreč v božji službi, je zapustil svojo domačo deželo, prehodil veliko kraljestev in obiskal tudi tiste sv. kraje, kjer je naš Gospod Jezus Kristus rojen bil, kjer je ljudi učil in ozdravljaj in kjer je človeški rod odrešil in zveličal. Oh kako mlačni pa smo mi v službi božji in kako malo imamo gorečnosti do nje! K sv. meši še sicer ljudje hodijo, ker jih k temu cerkvena zapoved veže, pridige pa jih že mnogo v nemar pušča, ter si iz tega nobene vesti ne naredijo. In še ti, ki sicer pridejo tudi k pridigi, iz kako slabih namenov pridejo nekateri! Veliko je takih, ki samo za to pridejo, da jih ne bi drugi za slaboverne kristjane deržali, in veliko mladih ljudi in poslov je, ki bi rajši doma ostali, kakor v cerkev sli, ko ne bi bili od starišev ali gospodarjev prisiljeni iti. — In če taki prisiljenci v cerkev pridejo, kako slabo je njihovo zadržanje in kako silno tukaj Boga žalijo? Taki navadno zunaj cerkve postopajo ali posedajo in take besede govorijo, katere se v hlevih ne bi smele slišati; drugi pa, ki v cerkev grejo, se kje naslonijo, dremljejo ali spijo ali pa s svojimi nesramnimi očmi okoli gledajo, svoje poželjenje pasejo in pohujšanje delajo. Za take bi pač bilo boljše, kakor Jezus pravi, da bi se jim mlinski kamen na vrat obesil in bi se v globočino morja potopili; zakaj tega vendar ne morejo upati, da bi oni kedaj Boga gledali, ki ga zdaj tako očitno dražijo in zaničujejo.

Sv. Koloman je šel, kakor sem rekel v sveto ali obljubljeni deželo, in je tam na grobu svojega Odrešenika molil, svoje grehe obžaloval in terdno naprejvzetje naredil, da hoče ves čas svojega življenja brumno živeti, dobro delati in nikoli od pravega pota odstopiti.

Tudi vi ljubi moji! hodite na božje poti in obiskujete daljne cerkve, ali kakor daleč je od solnčnega vzoda do zahoda, tako velik razloček je med sv. Kolomanom in med zdajnimi romarji. — V naših časih so božje poti večidel jame pogubljenja in zapeljevanja, in akoravno človek iz dobrega namena gre na božjo pot, vendar težko brez greha nazaj pride; zakaj koliko gerdega se po poti sliši in koliko pohujšljivega se vidi, potem ne bom pravil, ker to morebiti

sami bolj veste, kakor jes. Kdor pa se že iz slabega namena na pot poda, ali v slabih tovaršijah hodi, češ da bi ložej svoje grehe z vinom zalival ali po svojih spačenih željah živel, tistega sam peklenški duh na verigi vodi ter bo v grehe zabredel, iz katerih se ne bo mogel več izkupati. V tem obziru je pač resničen pregovor: „Kdor gre na božjo pot, gre Bogu na pot.“ — Zato vam svetujem, da nikar veliko po božjih potih ne hodite, celo v daljne kraje ne, in če že iz dobrega namena hočete iti, vprašajte prej svojega spovednika ali dušnega pastirja za svet, in potem še le v božjem imenu idite. Vi očetje in matere, gospodarji in gospodinje! pa ne pustite svojih otrok ali svojih poslov od doma, samih celo ne. Kajn je svojega brata daleč od očetove hiše odpeljal in ga je tam ubil; tako tudi malopridni mladenči vaše sinove in hčere na božjo pot izvabijo, in jim tam daleč od vas njihovo nedolžnost vzamejo.

Zatorej vi mladenči in device! katerim še na čelu sramožljivost in čistost, te predragi rožici, cvetite, le varujte si nedolžnost serca in lahko bote v nebesa prišli, če tudi ne bote po daljnih potih hodili; doma v domačo cerkev hodite in svoje dušne pastirje ubogajte, tedaj bodo se oni veselili, kedarkoli bodo vas zagledali, in bodo za vas Boga prosili in hvalili, da vas je med hudobnim svetom obvaroval, kakor lepe duhteče vijolice med ternjem.

In sploh vse tukaj pričujoče vas vprašam, sami povejte, kje ste bolj zbranega duha, doma v farni cerkvi ali v kaki natlačeni romarski cerkvi, kjer drugo ne vidite, kakor slabe izgleda in pohujšljivo zaderžanje. In če meni tega ne verjamete, poslušajte pobožnega Tomaža Kempčana, ki pravi: „Kakor bolezen malokaterega poboljša, tako bo tudi malokateri v nebesa prišel, kateri rad in veliko po božjih potih hodi.“ Če si na božjih potih hočete kaj zaslužnja pridobiti, morate s čistim srcem in v duhu pokore na pot iti, kakor sv. Koloman. Nekatero druge nauke pa hočemo iz nje-govega življenja na se obrniti v

II. delu.

Sv. Koloman je bil kraljeve rodovine, kraljev sedež ga je doma čakal, zlata in sreberna oblačila bi lahko nosil, dobro jedel in pil in na mehki postelji počival; ali vse to je radovoljno zapustil, v revno in ponižno oblačilo se oblekel in se peš podal na dolgo, nevarno pot v Jeruzalem. — Dandanes pa imajo ljudje posvetnih skerbi glavo tako polno, da na Boga in sv. zakramente popolnoma pozabijo. Stariši in gospodarji le na to gledajo, kako bi kaj dobička dobili, kako bi si kakošen krajcar prihranili, ali po pravici, to jim ni nič mar. — Mladenči se nespodobno oblačijo, sv. sramožljivost izlačijo in služabniki peklenškega zapeljivca postanejo; zakaj „kdor za obleko preveč skerbi, govori sv. Ciprijan, skerbi premalo za čednost.“ In mladeneč, ki se po gosposko nosi, bodi že kmet ali roko-

delec, rad na starost za kako raztergano srajco prosi, da bi mu jo kdo dal. Ne pozabite tega, ker je večjidel res, kar pregovor pravi: „Mlad bahač je star berač.“ Ravno tako se tudi deklīči vse preštīmano ali celo nesramno oblačijo ter si same brusijo meč, s katerim si svoje nedolžno serce prebodejo. Svoje dni so ženske praznje oblačilo celo življenje imele, zdaj pa si jih vsako leto več omisljijo in še vendar raztergane hodijo. Nikar ne misli, draga moja! da si več vredna, če daš štacunarjem veliko skupiti; oni bodo sicer obogateli, ti boš pa ubožna postajala in če boš svoje truplo preveč lišpala, bo tudi tvoja duša obožala. Zapeljivci bodo za teboj lazili, tvoj angelj varuh pa te bo zapustil in ti boš podobna cveteči roži, na katero lepi metulji sedajo, pa červe zaredijo. Ko rožina lepota obledi, je nobeden več ne pogleda, in ko bo tvoja lepota obledela, bodeš ravno od svojih zapeljivcev najbolj zasmehovana.

Hudobni ljudje so sv. Kolomana zgrabili in do kervavega bičali, z razbeljenimi kleščami so mu kožo ščipali, noge so mu do kosti sežgali in so ga kakor razbojnika obesili; on pa je molčal in vse voljno terpel zavoljo Jezusa, ter si je tako nebeško krono zaslužil.

Glejte, ljubeznjivi moji! toliko so svetniki za nebeško kraljestvo terpeli, mi pa se vsakega terpljenja bojimo in še svojih dolžnosti ne spolnujemo. Če nam stariši ali naprejpostavljeni le žal besedo rečejo, se že besedujemo; če nas kak zob zaboli, že godernjamo, in ne pomislimo, kako bomo tedaj na unem svetu vekomaj terpeli, če tukaj tega majhnega terpljenja ne moremo voljno prenašati? Ne pozabimo tedaj besed sv. pisma, katere so tudi nam povedane: „Srečen je človek, ki nadloge voljno prenaša, zakaj krono življenja bo prejel.“ (Jak. 12.)

Tisti kol, na katerega so sv. Kolomana obesili, je začel korenine poganjati in skoz božji čudež je spet ozelenel, akoravno je bil popolnoma suh, vsem ljudem v spričevanje, da bota nebo in zemlja prešla, solnce in luna bota otemnela, samo sv. nedolžnost se bo vekomaj svetila; zakaj „vse, kar je lepega, kar je dragega in imenitnega na svetu, pravi sv. pismo, vse ni nič proti čisti, nedolžni duši.“

Zatorej kakor se sveti na jasnem nebu svetla danica med zvezdami, tako se sveti na zemlji mladenec ali devica, ki zvesto varuje nedolžnost svojega serca in kakor jutranja zarja hribe in doline poliva in vesel dan oznanuje, ravno tako tudi nedolžnost na deviškem licu časno in večno veselje napoveduje.

Sv. Koloman nam to poterjuje; on se je tukaj postil, zdaj se tamkej gosti, on se je tukaj solzil, zdaj se tamkej veseli, na zemlji se je trudil, zdaj tam počiva in pri Gospodu vživa svoje večno plačilo; on je za Jezusom hitel in ga je srečno dotekel.

Povej, ljubi moj! ali ne želiš tudi ti v nebesa priti in tam-

kej vekomaj srečen biti? O tedaj se varuj po zgledu sv. Kolomana grešnega veselja in deležen boš večnega življenja. Amen.

Druga pridiga za praznik posvečevanja vseh cerkev.

(Cerkev — hiša božja in vrata nebeška. Spisal in gov. A. Žlogar.)

„Tukaj ni družega, kakor hiša božja in vrata nebeška.“ (I. Mojz. 28, 17.)

V v o d.

a) V davni preteklosti je moral bogaboječ mož pred svojim razžaljenim bratom bežati v ptujo, daljno deželo. Na dolgem potovanji se primeri, da je moral enkrat pod milim nebom prenočiti. Ves utrujen se po solnčnem zahodu vleže, podloži kamen pod glavo ter sladko zaspi. V spanji pa je imel naslednjo prikazen. Videl je lestvico, ki je na zemlji stala in se z verhom nebes dotikala, in po njej angelje božje gori in doli hoditi, in Gospod sam je stal verh lestvice . . . ter ga je nagovoril. Obljubil mu je, da ga bo srečnega in velicega storil, da bo njega in njegov zarod blagoslovil; in ga varoval na vseh njegovih potih. In ko se Jakob — tako namreč se je imenoval ta mož, očaj 12 Izraeljevih rodov — prestrašen zbudi iz spanja, s stermenjem zakliče: „Resnično Gospod je na tem kraji, in jes nisem vedel . . . Kako strašen je ta kraj! Tukaj ni družega, kakor hiša božja in vrata nebeška.“ Zato spoštljivo vzame kamen, ki ga je bil djal pod glavo, ga postavi v znamenje in ga pomazili z oljem — v vedni spomin te prikazni. (Gen. 28.)

b) Če nam kedaj pride na misel ta dogodba, nam posebno lahko danes, ko obhajamo praznik posvečenja kerščanskih cerkev, ko se spominjamo obredov: molitev, petja, kajenja in svetega maziljenja po škofovskih rokah, ceremonij, s katerimi so bile lepo pripravljene in ozaljšane za prebivališče najvišjega Gospoda. Zato nas sv. cerkev danes opominja na tisto dogodbo, ko precej v začetku sv. meše moli besede, ki jih je takrat izrekel očaj Jakob: „Terribilis est locus iste! Non est hic aliud, nisi domus Dei et porta coeli.“ S tem pa tudi ob enem naznani imenitnost in pomen kerščanskih tempeljnov, česar se bomo tudi mi prepričali, ako nekoliko bolj premislimo tiste besede, da je namreč posvečena cerkev res

1. hiša božja,
2. vrata nebeška.

Kolikor bolj pa to spoznamo, toliko bolj ljuba in draga nam je farna cerkev, toliko večje spoštovanje imamo do nje in toliko bolj gotovo bomo tudi mi postali živi tempeljni božji.

I. del.

Posvečena cerkev — rečem — je res hiša božja, posebno iz dveh vzrokov.

1. Ker si je Bog ta kraj ravno v tak namen izvolil. — Mi sicer vemo, da je Bog povsod pričujoč. Njegov duh plava na zemlji, koder hodimo mi in v tistih višavah, kjer zvezde bliščejo v tihem veličastvu; on je pričujoč, kjer solnce svoje žarke izliva, kakor tam, kjer noč svoj temni mrak razgrinja. Ni ga kraja na daljnem svetu, kamur bi ne seglo njegovo oko. Zato po pravici vpraša že kraljevi pevec David (ps. 138.): „Kam (o Gospod), pojdem pred tvojim duhom? in kam pobežim pred tvojim obličjem? Ako bi šel v nebo, si ti ondi, ako bi se podal v pekel, si tukaj. Če bi vzela zarjine perute in bi prebival na kraji morja: bi me tudi tje peljala tvoja roka in me držala tvoja desnica.“

Akoravno pa božjega veličastva nebo in nebes ne obsežejo in si torej povsod, kjer smo mi, lahko oltar v svojem srcu postavimo ter na njem Bogu svoje molitve darujemo — kako tedaj rečemo, da je cerkev hiša božja na zemlji? S popolno pravico, ker se pri tem opiramo na besedo božjo samo. — Mi vemo, da je Bog Gospod vseh časov in dni, in vendar si je on sam sedmi dan posebno izvolil, da se najnjemu v čast praznuje, dela odneha in bogoljubno obnaša. To je, „Gospodov dan“. — Mi vemo, da so vsi kraji in prostori njegovi, vendar si je odločil poseben kraj, poseben dom, kjer hoče čudopolno prebivati. Kar je Bog govoril nekdanj Salomonu, to velja za vse kerščanske cerkve. Ko je bilo namreč posvečenje veličastnega, v zlatu in srebru bliščečega tempeljna v Jeruzalemu, dokončano, se mu je prikazal ter rekel: „Moje oči bodo odperte in moja ušesa nastavljena molitvi tega, ki moli na tem mestu. Zakaj izvolil in posvetil sem to mesto, da je moje ime ondi na večno, in da ostanejo moje oči in moje serce ondi vse dni.“ (I. Kron. 7, 15. 16.) Zato so duhovni stare zaveze molili: „Ti Gospod vseh reči, ki ničesar ne potrebuješ, si blagovolil, da se je tempelj tebi v prebivališče zidal med nami.“ (II. Mak. 14, 35.) Zato je Jezus sam tempelj imenoval hišo svojega Očeta: „Ali nista vedela, da moram v tem biti, kar je mojega Očeta?“ (Luk. 2, 49.) — Ako bi tedaj kristjan rad s svojim Gospodom Bogom govoril ter ga milosti prosil, kam se mu je zateči, da bi ga gotovo našel? V cerkev mora hiteti, ktero si je posebno izvolil za svojo hišo.

2. Ker je Sin božji obljubil, da bo pri nas ostal vse dni do konca sveta, (Mat. 28.) je gotovo to svojo obljubo tudi spolnil. In

zares v svoji hiši, v posvečenem tempeljnu, on bistveno prebiva med človeškimi otroci. Zavoljo vedne pričujočnosti Jezusove v najsvetejšem zakramentu smemo in moramo kerščanske cerkve imenovati hiše božje. To je drugi in pglavitni vzrok. Zakaj Bog nima le v lasti več tempeljnov samo tako, da bi imel tam kacega namestnika ali oskerbnika, kakor pozemeljski kralji, ki posedajo po svojih deželah veličastna poslopja, in le sem ter tje v njih prebivajo, milosti delé in jih potem zopet zapusté ter se v druge preselé, ampak, — glejte čudeža božje ljubezni —, kralj vseh kraljev v vseh svojih hišah prebiva ter v posvečenih cerkvah tron svoje milosti postavil.

Od kod pa vemo, da Bog sam prebiva v posvečenih cerkvah? Tega nas uči sv. vera, zato se ne damo motiti po svojih očeh, po svojih počutkih. Tudi nam in še v večji meri velja, kar je slišal Mojzes, kar je slišalo izraelsko ljudstvo. — Ko je Mojzes pasel ovce in zagledal pred seboj goreč germ, zaslišal je glas: „Sezuj svoje čevlje, zakaj kraj, kjer stojiš, je sveta zemlja.“ (Ex. 3, 5.) In ravno tisti Gospod, ki je Mojzesu tako čudovito govoril; tisti Bog, ki je pozneje pred izraelskim ljudstvom dovolil, da je na Sinajski gori gromelo in treskalo, preden je svoje zapovedi dajal (Exod. 20.); tisti Bog, ki je toliko spoštovanje tirjal za svoje svetišče, kjer je bila škrinja zaveze shranjena, (Exod. 40, 32.) — stanuje tudi v naših cerkvah. — Mi kristjani vidimo pri skrivnostni daritvi nove zaveze čudežno podobo belega kruha, vidimo jo pri izpostavljenji sv. rešnjega Telesa, kakor je Mojzes videl goreči germ, Izraeljci bliske na sinajski gori, veliki duhoven skrivnostni oblak nad škrinjo zaveze. Ali tisti goreči germ, tisti blisči, tisti oblak niso bili Bog. Tisti kruh pa, ki ga mi vidimo na oltarju, ni več kruh, ampak pravi živi Bog. — V bliščeči monštranci je v podobi belega kruha ravno tisti Jezus pričujoč z dušo in telesom, kervjo in z mesom, kakor Bog in človek, ki je bil pred 18 sto leti v Btlehemu rojen, ki je tri leta božje nauke oznanoval, čudeže delal in slednjič kot spravna daritev se nebeškemu Očetu daroval na križu. In da bi se toliko ložje spominjali na to vedno pričujočnost njegovo v sv. zakramentu, zato gori pred tabernakelnom noč in dan luč, ki jo zato imenujemo „večno luč? Tako sv. cerkev kaže na njega, ki govori: „Jes sem luč sveta,“ (Jan. 8, 12.) in o katerem sv. Janez (1, 9.) pravi: „On je prava luč, ki razsvitljuje slehernega človeka, ki pride na svet.“

Zatorej čuj, kristjan, in si globoko zapiši v serce: v naših posvečenih cerkvah je Bog resnično in bistveno pričujoč. Ali nimaš tedaj ti še bolj vzrok vsklikniti kakor Očak Jakob: „Tukaj ni družega, kakor hiša božja.“ Tako se pred tvojimi očmi zmir spolnujejo besede skriv. razod., ki se bere ob posvečenju cerkva: „Glej prebivališče božje z ljudmi!“ (Apoc. 21, 4.)

Ako vse to pomisliš, kako lepo, kako spoštljivo in spodbudno

bi moral ti kristjan, se obnažati v svetišču božjem! Očak Jakob je le sanjal, in sv. strahu se je tresel, ko se je zbudil. A mi ne gledamo vsega tega le v sanjah, temuč v resnici. Kako zelo se pregrešé tisti kristjanje, ki se v najsvetejšem kraju mlačno in leno, ali celo nespodobno in spodtikljivo obnašajo? Tisti pozabijo na to, da je cerkev svet kraj, hiša božja in vrata nebeška.

II. del.

V hiši božji se nam odpre ves drug svet, kakor ga sicer opazujemo in na naša ušesa vdarjajo vse drugi glasovi, kakor jih navadno zunaj slišimo. Tukaj nas vse opominja, da zemlja ni naša domovina, ampak le priprava za nebesa, in naš pozemeljski namen posebno to, da najdemo pot do tistih nadzračnih višav in ga tudi srečno končamo. In ravno cerkev hrani vse to, kar nas more časno in večno srečne in blažene storiti. Cerkev nam odpira v resnici vrata nebeška. Da je temu res tako, le ozrmo se na sedmeri ključ, s katerim cerkev ta vrata odpira!

1. Gospod Zveličar je nekđaj Nikodemu (Jan. 3, 5.) govoril: „Resnično ti povem: Ako kdo ni preroben iz vode in sv. Duha, ne pojde v nebeško kraljestvo“ In ktera je tista mati, ki prerodi v grehih rojenega človeka za nebesa? Kje je tista posvečujoča voda, ki umije izvirni greh? Glejte, v cerkvi jo hrani kerstni kamen. S to blagoslovljeno vodo obliti, smo bili že kot mali otroci v Kristusu za večno življenje prerobeni. V sv. kerstu smo prejeli neizbrisljivo znamenje otrok božjih, smo stopili kot polnoveljavni udje v Jezusovo cerkev, smo postali dediči nebeškega kraljestva. In kdo bi mogel našteti neštivilno trumo v kerstni nedolžnosti zamerlih otrok, katerih lepe duše so se naravnost preselile v nebesa med angelje božje! Ali ne bomo z očakom Jakobom o svetem kraju naših cerkev, kjer tolik studenec milosti izvira, hvaležno vskliknili: Tukaj ni družega, kot vrata nebeška?

2. In ko človek pride k samosvesti ter se dušno in telesno razvija, koliko nevarnost ga tu čaka, svet, satan in meso njegovi čednosti protijo ter si prizadevajo od Boga ga odtergati in za-se pridobiti! Koliko duhovnega boja mu je prestajati! In zopet je cerkev, ki v zakramentu sv. birmе podeli kristjanu mogočno orožje sedmerodarnega sv. Duha, da zamore nevstrašeno spoznavati sv. vero vkljub vsem nasprotnikom, se pogumno vstavlja vsem strastim ter rajši celo življenje dati, kakor Bogu nezvest postati. Glejte preljubi, ako bi kristjani v tem zakramentu ne prejeli višje duhovne moči, ali bi mi zdaj občudovali toliko neustrašenih spoznovalcev, toliko milijonov mučencev, ki so za Kristusa toliko terpeli in celo grozovito umerli. Ako bi se nam odperla nebesa in bi mogli sv. mučence vprašati, kaj jih je tako pogumne storilo, bi nam veselo odgovorili, da duhovno ozrožje sv. birmе. Ali ne rečemo torej po

pravici, da nam posvečena cerkev odpira vrata nebeška, skozi ktera gre zvesti vojšček Kristusov po „krono življenja?“ (Ap. 2, 10.)

3. Kako srečen bi bil človek, ako bi vedno ohranil belo oblačilo sv. kersta! Pa kolikrat se spotakne in pade, zabrede v grehe ter si tako zapre vrata nebeška! Ali je ni več za-nj rešitve? O še je en kraj v cerkvi za-te, ubogi grešnik, ki nimaš miru in pokoja. Glej tam v spovednici te čaka usmiljeni Samarijan, ki skeleče rane začeli, v spovednici sedi dobri oče, ki te zgubljenega sina radostno sprejme, tam sedi dobri pastir, ki zabredlo ovco zadene na svoje rame ter nese v svoj hlev. Tamkej vsi skesani Cabeji zaslišijo tolaživne besede: „Danes je tvoji hiši — tebi — zveličanje došlo.“ (Luk. 19, 9.) „Zakaj Sin človekov je prišel iskat in zveličat, kar je bilo zgubljenega.“ (Mat. 18, 11.) In ko je grešno breme odvzeto, kako je duša človekova lahka, da bi kar zletela k svojemu Bogu v nebo, kakor se nekdaj enacega bere v življenji služabnika božjega, škofa Petra Korbeilskega* Nekdaj pride k njemu k spovedi mož, čegar vest je bila z neštevilnimi grehi in ostudnostmi omadeževana. In z resničnim kesanjem in vročimi solzami se spoveduje, pa vendar še dvomi, ali bo odpuščenje zadobil od Boga. Sv. škof ga potolaži rekoč: „Moj sin, Bog ti bo gotovo odpustil, ako se spokoriš za tako velike grehe.“ Ihté reče spovedanec: Oh, moj oče, jes sem pripravljen celo umreti, ako za to ceno le odpuščenje zadobim.“ In škof se ž njim zjoka ter pravi: „Glej, moj sin, naložiti ti hočem le pokoro 7 let.“ „Kako?“ — odgovori skesani mož — „le 7 let se naj za toliko grozovitost pokorim, za ktere bi ne mogel zadostiti, ako bi se pokoril do konca dni?“ A služabnik božji odgovori: „Tudi ta čas ti hočem še skrajšati; pojdi in posti se le tri leta ob vodi in kruhu!“ In zopet se spovedanec razjoka, terka na persi ter prosi, naj se ž njim ne norčuje, ampak mu ostro pokoro naloži. In škof se čudi presunjen po skesanosti spokornikovi ter reče: „Moj sin, ti ne moreš boljše vedeti, kot pa tvoj dušni zdravnik, kaj je v tvoje zveličanje potrebno. Zatorej pojdi in moli enkrat Oče naš, in bodi zagotovljen, da ti je Bog tvoje grehe odpustil!“ In mož se poda pred oltar, se zgrudi na kolena ter moli; kar mu je sv. škof zapovedal. Velike žalosti mu počí serce in duša se loči od telesa. In sv. škof naznani ljudstvu v pridigi o tem čudežnem spokorniku ter zagotovi, da ta duša ni šla v vice, ampak po čeznatornem popolnem kesanju očiščena se koj preselila v nebeški raj. — Predragi, ali ne bomo presunjeni spoznali, da so bile za tega in enake spokornike cerkve zares vrata nebeška, skozi ktera so njih duše zletele v večno veselje?

4. In kristjanje bi bi živeli v vednjem strahu zavoljo sv. nebes, ako bi ne vedeli, da so ključi od nebeških vrat shranjeni v za-

* cf. Mehlers Beisp. III. pg. 201.

nesljivih rokah. Zopet je cerkev tista skerbna mati, ki v svojih prostorih duhovno rodi poslance božje pri mešnikovem posvečevanju po pokladanju škofovskih rok. Tem namestnikom božjim je izročen ves zaklad zveličalnega nauka, zdravilni studenec sv. zakramentov. Ti poslanci se morajo oborožiti s sv. križem in si prizadevati, „da bi vsem vse postali ter tako vse pridobili“ za nebesa. (Kor. 9, 22.) Zato doma in v daljnih deželah med divjimi narodi oznanjujejo blago vest, opominjajo, svaré, učijo spoznovati voljo božjo ter kažejo pot proti nebesom. Vsak dan se od solnčnega izhoda pa do zatona po njihovih rokah opravlja najsvetejšo daritev nove zaveze in tako se jeza božja potolaži, da prizanesé človeštvu. Brez teh božjih poslancev bi se ne mogle spolniti besede sv. Petra (I. 2. 9.), da imajo vsi kristjani postati: izvoljen rod, kraljevo duhovstvo, svet narod, pridobljeno ljudstvo, . . . ki je iz teme poklicano k prečudni luči. — Ali torej cerkev po tem zakramentu ne odpira res vrat nebeških?

5. In marsikteri kristjan bi bil že žalostno končal, ktereга je strast zelo prevzela in oslepila, ako bi cerkev v zakramentu sv. zakona ne zdravila mnogoterih ran, ako bi ona ne čula nad tem, da, „kar je Bog zavezal, človek razvezati ne sme“ (Mat. 19, 6.), ako bi se ne potegovala za svetost in nerazrušljivost sv. zakona nasproti vsem sladnejem in verskim podkopalcem. Tako cerkev skerbi v kerščanskem zakonu za podlago časne in večne sreče cele družbe človeške. Tako je neštevilnim, ki bi se sicer bili pogubili, kar nam pričajo tudi besede: Boljše je v zakon stopiti, kakor pa goreti, (I. Kor. 7, 2.) sv. zakon odperl še vrata nebeška.

6. Človek ne živi samo od pozemeljskega kruha, tudi njegova duša potrebuje hrane, ktera jo naj krepča na poti proti nebesom. In glej, tukaj v tempeljnu obhaja kristjan večerjo, po ktereј celo angelji, čisti duhovi, kopernijo. On se nasituje z mesom in kervjo Zveličarja svojega, — Boga samega prejme. In takrat ali ne postane tudi on kakor eden zmed nebeščanov, ki sedijo krog mize Jagnjetove? O spomni se, duša, nazaj na dan pervega sv. obhajila! Kako je v cerkvi tvoje serce poskakovalo nepopisljivega veselja ter ti je šepetalo: Zares tu ni nič družega kot vrata nebeška. O ko bi se bila takrat ločila, stopila bi bila čez nje tjekaj k tistim 144.000 izvoljenih, ki hodijo za Jagnjetom povsod, kamurkoli gre. (Ap. 14, 4.)

7. Pa ti še živiš in ne veš, kak bo tvoj konec; eno željo pa vendar gojiš v svojem sercu, naj si pravičen ali pa zdaj še velik grešnik, da bi z Bogom spravljen srečne smerti zaspal. In kdo ob tistem trenutku bolj skerbi za-te, kakor mati cerkev, ki svojih otrok nikdar ne pozabi? Od tukaj iz cerkve se vzdigne sam nebeški zdravnik, ki ima s smertnobilnimi največje sočutje in usmiljenje, pride k tebi, te potolaži, pomiri in pokrepča takrat, ko je vsa človeška pomoč že zastoj. Z zakramenti za umirajoče, z zdra-

vilom sv. poslednjega olja te oboroži za zadnjo, odločilno pot proti večnosti. In glej čuda, kako mirna je duša kristjanova, kako zadovoljno serce — kako sladko zaspí v Gospodu! — In ko so se zaperle telesne oči, (farna) cerkev oznanuje z milim zvonjenjem sodnikom in znancem in vsem ljudem, da se je ena duša preselila v večnost. Cerkev sprejme kristjanovo telo, ki je bilo nositelj neumirajoče duše, ter ga častljivo sprejme k zadnjemu počitku. Pa ljubezen matere cerkve s tem še ni nehala, ona svoje otroke še vedno nosi v svojem sercu. Glej, zaspal boš tudi ti in šel morda v kraj očiščevanja, ker nič omadeževanega ne more iti v nebeško kraljestvo. (Ap. 21, 27.) In tamkaj boš zdihoval z dušami v viciah: „Usmilite se me, usmili se me, vsaj vi prijatli moji! zakaj roka Gospodova me je zadela.“ (Job. 19, 21.) Ali ni ga odgovora, tvoji prijatli in znanci so pozabili na te, tvoje premoženje vživajo, a za tvojo dušo ne molijo. Pa vendar še eno upanje imaš, tvoja mati sv. cerkev te pozabila ne bo. Za vse, za vse ona moli, in poje in daruje. Z oltarja pri sv. meši teče doli v vice Zveličarjeva kri, hladi duše v žgečem ognji, jih opere vseh madežev, da vse lepe in čiste, kakor bele golobice, vzletijo na svetli dom Očetov. Povejte torej, preljubi, ali niso tukaj v cerkvi zares vrata nebeška?

Sklep.

Zatorej kristjani moji! imejmo svoje tempeljne v visoki časti in spoštovanji; zakaj hiše božje so in vrata nebeška. Tukaj nam je Bog tako blizo, kakor sicer nobenemu ljudstvu. Pospnemajmo očaka Jakoba, ki je počitka iskaje svojo glavo položil na kamen, ter tudi mi od pozemeljskih skerbi utrujeni radi svoja kolena pripogibujmo na teh kamnih, nad katerimi se vzdiguje hiša božja. In tu se bomo koj spomnili svojega imenitnega poklica ter se zavedali, da smo tudi mi kristjani tempeljni božji. Zato si bomo prizadevali toliko lepše živeti, greha se varovati in tako v čednosti in popolnosti rasti. In ob smerti nam bo cerkev odperla vrata nebeška. Amen.

Pridiga za praznik vseh Svetnikov.

(Od premišljevanja življenja vseh Svetnikov.)

„Mučenci so kri prelivali in svetniki so veliko terpeli zavaljo nebeškega kraljestva, in ti, leni kristjan, hočeš brez trpljenja va-nj priti.“ (Sv. Bernard.)

V v o d.

Neskončno je veselje in nezapopadljive so dobrote, katere svetniki in svetnice božje v nebesih vživajo. „Nobeno oko ni videlo, pravi sv. apostelj Pavelj, nobeno uho ni slišalo, in nobenega človeka serce ni občutilo, kar je Bog tistim pripravil, kateri njega ljubijo.“ V nebesih ni bolezní, ne nadloge, katera bi človeka terla; tam nobena solza več ne teče, nobena žalost več ne skli, in nobenega vpitja več slišati ni; tam gori se čas več ne spreminja, tam ni mraza ne vročine, ne suega ne dežja, ampak večno veselje je od enega kraja do drugega in prečudna svetloba po vsej širjavi nebeškega mesta.

Glejte, ljubljeni moji kristjani! toliko dobrega vživajo naši rajni bratje in sestre, kateri so nekđaj tukaj na zemlji lepo in brumno živeli in v gnadi božji umerli. Oni se nahajajo v družbi device Marije, angeljev in svetnikov, in neizmerna čast se jim skazuje in nič jih ne žali, nič ne jezi, ampak so v večnem miru in pokoju in gledajo od obličja do obličja Boga Očeta, in njegovega Sina Jezusa in sv. Duha. O kako blaženi, kako srečni so svetniki božji! Kdo ne bi želel enkrat tje priti, kjer so oni, to videti, kar oni vidijo in uživati, kar oni uživajo? — Doseči nam je to vsem mogoče; zakaj Bog hoče, pravi sv. pismo, da bi vsi ljudje zveličani bili, in da bi se nobeden teh ne pogubil, kateri va-nj verujejo. Jezus Kristus nas je vse s svojo smertjo odrešil; njegova presveta kri je bila za pravične in grešnike prelita, in sv. Duh nas je pri sv. kerstu vse posvetil in nam dušno in telesno nedolžnost dal. Le svetnike je tedaj treba posnemati in tako živeti, kakor so oni živeli, in nebesa ne bodo nobenemu ušle. To vam mislim jes danes priporočiti.

Spomnite se večkrat na svetnike, vam rečem, in na njih življenje, in imeli bote moč v svojem vojskovanju in tolažbo v svojem terpljenju.

Preden pa začnem o tem govoriti, vas še enkrat prosim, da me zvesto poslušate!

Razlaga.

Naša vera nam dostikrat kaj takega zapoveduje, kar našemu poželenju nasprotuje in se našemu mehkužnemu truplu ne prilega; zato včasih ne vemo, kaj bi storili: bi li Boga ali sami sebe ubogali, ali bi se na levo ali na desno stran podali. Od ene strani nas greh in poželenje mika, od druge strani pa nam Bog in vera žuga. In v takih urah, ko nas vse v greh nagiblje in nas težko stane, tako živeti, kakor nas vera uči, ozrmo se vselej na ljube svetnike božje v nebesih, in kmalu bomo novo moč za vojskovanje v sebi čutili.

Na svetnike božje moramo pogledati in si misliti: Noter do konca so oni svojemu Bogu zmiraj zvesti ostali in v najhujših skušnjavah niso na-nj pozabili; zakaj ne bi tudi jes mogel tak biti, kakor so bili oni? Tudi oni so bili slabi in kerhki ljudje, obdani od zapeljivih ljudi in morebiti še v vse drugačnih nevarnostih, kakor smo mi zdaj, in vendar niso Boga zapustili in se niso dali od hudega premagati. — Koliko sv. mladenčev, koliko sv. devic je bilo z lepa in s huda v greh napeljevanih, pa vendar niso njegovega devištva zgubili! Koliko je bilo svetnikov, ki so imeli zadosti priložnosti, s ptujim blagom obogateti, pa vendar niso nikdar svojih rok s ptujo rečjo omadeževali! Kar je egiptovski Jožef storil, ki je pred zapeljivo ženo zbežal, zakaj ne bi mogli tega vi fantje, da bi bežali pred nesramnimi ženskami, ki vas s priliznjenimi besedami v greh in pogubljenje spravljajo? In kar je čista Suzana storila, ki se je dvema nesramnikoma ustavila in odpovedala, zakaj ne bi ve deklice tega mogle, ter bi se vstavile, če vas nečisti gerduni v greh nagovarjajo ali silijo? Če sv. Neža ni svojega devištva zapravila, ki je bila mlada in zala in so jej vse obetali, kar je dobrega na svetu; kakošen izgovor bodo neki imele tiste nemarne ženske, ki že od mladih nog nečistost doprinašajo in če so pri spovedi svarjene in kregane, izgovarjajo se in pravijo, da so bile prisiljene, in da svojih hudih želj ne morejo krotiti. — Pa vse to je prazno in nič ne velja; kdor se brani greh storiti, na zadnje pa ga vendar stori, se bo tudi branil v pekel iti, na zadnje pa bo vendar moral iti.

Koliko je takih svetnikov, ki so vse svoje premoženje med uboge razdelili, skoraj vse dni in noči v molitvi in premišljevanji budili, in se pogostoma ob samem kruhu in vodi postili, da jih ni bilo drugo, kakor kost in koža; zakaj tedaj ne bi vi mogli včasih od svojega premoženja kaj ubogim dati? Kaj vas zaderžuje, da ne bi mogli v nedeljah in praznikih v cerkev iti ter sv. mešo in pridigo poslušati? In kako je to, da precej godernjate in ste nevoljni, če je treba le do poldneva tešč biti?

O ljubi moji! to ni prav! s takim mehkužnim in lenim življenjem se nebesa ne pridobijo; mučenci so kri preivali, pravi sv.

Bernard, in svetniki so veliko terpeli zavoljo nebeškega kraljestva, ti pa, leni kristjan, hočeš brez terpljenja va-nj priti? Ali ne veš, kaj nas uči božji Odrešenik, da nebeško kraljestvo silo terpi in le silni ga bodo dosegli?

In potem, saj vidiš, da si ne moreš pomagati, torej rajši voljno terpi, kar te hudega zadene, in spomni se na svetnike, da tudi njim ni vse po volji šlo, ampak so morali veliko križev in nadlog prestati. Ko so sv. Andreja k smerti peljali, ga je ljudstvo hotelo rešiti; pa on jih je prosil, naj se nikar ne vstavljajo. „Pustite me, je djal, da križ objamem, katerega je naš Odrešenik s svojimi sv. rokami objel in na goro Kalvarijo nesel. Nikar me ne objokujte, jes se bližam kraju, kjer bom za svoja dela plačilo prejel.“

Vidiš, ljubi moj kristjan! tako se moraš tudi ti tolažiti, ako križi in terpljenja črez tebe pridejo. Če si postavim v zakonskem stanu, in imaš moža zapravljevca, ki okoli popiva in doma razsaja — čemu se zmiraj kregaš in jeziš in vsakemu tožiš, kako slabo se ti godi? Voljno vzemi na se, kar ti Bog pošlje in spominjaj se svojih mladih let; morebiti si veliko grehov naredila, pokore pa še nisi storila, in zdaj te Bog ravno s tem hoče kaznovati in pokoriti. — Morebiti te tvoji otroci nočejo ubogati; sin po noči okoli vasuje in hči z gerdim znanjem poštenje in nedolžnost zapravlja, ti pa jih kolneš in rotiš, jim ne moreš lepe besede dati in od same jeze dostikrat ne veš, kaj bi storil in kam bi se djal. Čemu je to? Spomni se rajši na svoja nekdanja leta, kako si ti s svojimi stariši delal, koliko žalosti si jim storil in kako razvajen da si bil. Glej! to ti zdaj Bog s tvojimi otroci povrača, te tepe in pokori, da bi se tukaj sčistil in ti ne bi bilo treba na unem svetu terpeti.

Zatorej ljubi moji! če se vam slabo godi, nikar ne preklinjajte, kakor imate sploh navado; rajši proti nebesom svoje oči povzdignite in premislite večno plačilo, ki tam gori vsakega pravičnega čaka, potem bote ložej terpeli in bote bolj mirne vesti. — Pa Bog ve, si mislite, ali bomo tudi mi tako srečno v nebesa prišli, kakor svetniki?

To pač lahko veste; premislite samo in presodite svoje življenje po božjih zapovedih in Jezusovih naukih, in kmalu bote videli, ali bote srečni ali nesrečni. Če radi in goreče molite, če božjo besedo skerbno poslušate in po njej živite, če svoje grehe obžalujete in svoje hude želje premagujete, bote v gnadi božji umerli in v nebesa prišli; če pa ste v svojem zadržanji prevzetni, če ste vdani nečistosti ali pijanosti, ali če imate ukradeno ali prigoljufano blago med svojim premoženjem, tedaj vam ne bo dobro na zadnjo uro in ne bote v nebesa prišli. Varujte se hudega, pravi prerok David, in storite dobro, pa bote večno prebivališče v nebesih imeli.

Kdor pa slabo in gerdo živi, bode tudi gerdo umerl, čeravno bi v zadnji bolezni s sv. zakrameti previden bil. Sv. Avguštin pravi: „Bolnikova pokora je bolna, kakor on.“ In izmed deset tisuč greš-

nikov, pravi sv. Hieronim, katerih življenje je do zadnjega hudobno bilo, zadobi komaj eden odpuščenje. Zatorej nikar na milost božjo ne grešite in ne obetajte si, da bote brez pokore v nebesa prišli. Bog je sicer usmiljen nasproti spokorjenemu grešniku in mu rad prizanese, pa tudi pravičen in oster je, ter terdovratnega grešnika z večnim ognjem kaznuje. — Kralj Manase je hudo grešil zoper Gospoda, pa se je spokoril in milost dosegel; njegov sin Amon pa, ko je videl, da je njegovemu očetu Bog rad odpustil, je prederzno na milost božjo grešil in ni hotel pokore delati; in Bog mu ni prizanesel, ampak ga je hudo kaznoval.

Tako je tudi z nami. Dvojna pot je pred nami: ena pelja v nebesa, druga pa v pekel. Kdor ne pride v nebesa, bo pa v pekel veržen. Zatorej le sveto in brumno živimo, da v nebesa pridemo ter se tam s svetniki in svetnicami vekomaj veselimo. Amen.

Pridiga v dan spomina vseh vernih mertvih.

(Pomagajmo vernim dušam! Gov. J. A—st.)

„Sveta in dobra je misel, moliti za
mertve, da bi bili od grehov rešeni.“
(II. Mak. 12, 46.)

Vvod.

Kedar se ogenj na strehi prikaže, in strašno goreti začne, leti vse skupaj na pomoč. Eni iz hiše premoženje nosijo, oblačila, denarje, in druge reči, da jih pred ognjem rešijo; drugi skerbé, da spod strehe spravijo ljudi, in vse drugo, kar je živega; drugi tergajo in podirajo, da bi ogenj vstavili; še drugi škafo za škafom vodo na požrešni plamen vlivajo; še drugi plat znona bijejo k pomoči; z eno besedo, vse je živo, vse na nogah, in drug družega k delu vnema, da bi ogenj kmalu pogasili.

Ljubi moji! tudi jes vam danes nekaj prav žalostnega moram razglasiti. Ogenj! ogenj! Oh, gori, gori! Kje pa? pri kateri hiši? Ali morda tam ali tam? Ne! Le poslušajte! Ne goré ti kraji, ne zidane hiše, ne cerkve. Z žalostjo vam povem: tempeljni sv. Duha goré; duše naših rajncih bratov in sester so vse v plamenu; tvoj oče goré, tvoja mati, tvoj mož, tvoja žena, tvoj brat, tvoja sestra, tvoj prijatelj, tvoja prijateljica, tvoj dobrotnik, tvoja dobrotnica gori, — duše vernih kristjanov tamkej v vicah goré — tamkej strašno od ognja bobni!

Zvedli ste torej, kje gori; nastopi zdaj prašanje, kako se ta

ogenj da gasiti? Gasili bote ta ogenj, ako bote danes in tudi druge čase svoje roke k nebeškemu Očetu v molitvah povzdigovali, kedar za verne duše revežem kaj ubogajme daste, se za nje kedaj postite, kako sv. obhajilo, ki ga prejmete, za nje darujete, sv. odpustke njim v prid obrnete, kedar večnega Boga z daritevjo sv. meše prosite, da bi jim dal večni mir in pokoj, in prižgal jim večno luč, kedar dobre dela, ki so jih v življenji začeli, pa jih na tem svetu niso dokončali, vi opravite, z eno besedo, kar dobrega storite, in dušam v vicah darujete za njih rešenje iz vic, je za nje tista hladna voda, ki jim ogenj gasi. Torej prihitite s takimi dobrimi deli jim naproti, prihitite vsi z gorečnostjo, kakor prihitite berš na pomoč, kedar vas žalostne besede ogenj! ogenj! vzdignejo; ja prihitite še z večjo gorečnostjo, ker veste, kdo gori; ne vas, ne mesto, ne hiša, ampak tempeljni sv. Duha so v plamenu.

Torej terpeče verne duše! bodite danes potolažene pri svojih spečeninah, jes hočem danes klicati in plat zvona biti, klicati vaše starše, brate, sestre, prijatlje, vašo žlahto, vse moje poslušalce, da vam pridejo na pomoč. V današnjem govoru torej sem sklenil, razložiti vam vzroke, zavoljo katerih smo dolžni vernim dušam ogenj gasiti, h koncu vam hočem pa še pismo brati, ki so nam ga iz vic pisale, da bi naše serca bolj omečene bile.

Vtisnite si današnji nauk dobro v svoje serca, ne pozabite ga; tako bote vernim dušam vsaki dan gasili strašen ogenj vic.

Razlaga.

Pervi č smo dušam v vicah dolžni na pomoč priti zavoljo Jezusa. Glejte, njegovo največje dopadenje in sveta volja je, da vernim dušam na pomoč pridemo z dobrimi deli, s tem se mu posebno prikupimo. Pač veliko bi človek za božjo čast storil, ko bi postavim tak tempelj sezidal, kakor je bil tempelj v Jeruzalemu, ki ga je Bogu sezidal kralj Salomon, ali ko bi kdo postavim več tavžent denarjev med uboge razdelil; ali vse te velike dela nimajo še tako velike cene v očeh božjih, kakor kedar eni sami duši iz vic pomagamo. Glejte, duše v vicah so že prištete med otroke božje, so namenjene erbi biti njegovega kraljestva, on sam jih preserčno ljubi, ker ga bojo hvalile in častile, pa pri vsem tem jih vendar po nespremenljivi pravici ne more še k sebi vzeti v sveti raj, dokler niso popolnoma očiščene od svojih grehov in do zadnjega vinarja ne poplačajo dolga. Zato Jezus tiste dobre dela, ktere za duše v vicah opravljamo, tako sprejme, kakor da bi jih njemu storili, kakor da bi njega rešili iz vic.

Kaj bi bil pač eden ali drugi zmed vas storil, ko bi bil postavim takrat živel, ko je bil Jezus vjet od Judov, kaj ne, ko bi bil takrat eden ali drugi priložnost imel, ga rešiti, o kako bi si bil

prizadeval, gotovo bi bil vse poskusil, da bi bil le Jezusa svojega Odrešenika rešil. Ali kristjan moj? vesel bodi, glej ravno to lepo priložnost imaš zdaj v svojih rokah, ozri se na jetnike, uboge duše v vicah, in kolikor jih tukaj najdeš, toliko Kristusov je tudi, rešiš eno ali drugo dušico, si rešil v njej Jezusa samega, kar je sam Jezus tudi sv. Jederti razodel, da vse to njemu stori, kateri kako dušo iz vic reši.

Kristjani! ko je temu tako, da je to Jezusu tako dopadljivo in njegova volja dušam v vicah na pomoč priti, ker Jezusa samega rešimo iz tega strašnega kraja; kdo bo tako kamnitega, terdega serca, da bi z največo gorečnostjo ne delal pri ognju hudih vic? kdo se ne bo na vse objokane obraze naših rajncih bratov in sester ozerl? kdo se za njih žalostne prošnje ne zmenil, kdo tako milo kliče nam: „Oh, usmilito se nas, usmilito se vi, prijatli naši, ker nas je hudo božja roka zadela! O s kakošnim veseljem boš kristjan ali kristjana na sodnji dan pri sodbi, ako boš z dobrimi deli dušam v vicah iz njih ognja pomagal ali pomagala, Jezusu rekel ali rekla: „Gospod! jetnik si bil v hudih vicah, pa sem te rešil ali rešila.“

Drugič smo dušam v vicah iz strašnega ognja dolžni pomagati, ker v tem kraju so njih muke ali martre prestrašne; one se znajdejo v martrah, katerih vam noben jezik ni vstanu dopovedati, in nobeno pero jih popisati.

Nobeden, ljubi poslušalci moji! nam bolj povedati ne ve, kaj se pravi, od Boga, od njegove roke zadet biti, kakor poterpežljivi Job, od kterega cerkveni očaki govore, da je bil poln ran od glave do podplatov, on je naenkrat 70 bolezen imel, koža in meso je gnjilo na njem, tako da je bil ves živ červov po celem životu. In od kod vse te strašne bolečine? Roka božja ga je bila zadela.

Ali, usmiljeni Bog! ako že take strašne bolečine pridejo na tem svetu nad človeka, kterega se tako rekoč le malo s šibo dotakneš, kakošne morajo še le martre v vicah biti, kjer prav za prav tepeš? Ako je že Jobu tako hudo bilo, ko si ga vdaril kot dober Oče, si ga poskusil, ali bo tebi zvest služabnik, kaj še le terpé duše v vicah, kjer jih Bog tepe kakor pravični sodnik? Ako so bolečine tako velike, ko tukaj le z eno roko vdari, z drugo pa celi berž rane, kaj je še le v vicah, kjer z obema rokama tepe? O kako strašne martre torej terpé v ognji, v ognji, kateri našemu ognju v nobeni primeri ni! Ogenj vič je v primeri z našim ognjem le malan ogenj, je le hladna rosa. Premislimo torej še zdaj njihov ogenj z našim skupaj. Naš ogenj je od usmiljenega Boga vstvarjen le nam v prid, da pri njem kuhamo, da se pri njem grejemo, da nam je za svitlobo; ali vendar tako žge in peče, da je ni strašnejše reči, kakor ogenj. O kakošen ogenj je še le ta, kterega je roka božja ne za prid, ampak za kazen prižgala, da se verne duše svojih madežev očiščujejo! Naš ogenj se ne loti berš celega života, ampak se le počasi razpusti po životu, zdaj žge najpopred kožo, potem se loti mesa, potlej

kosti, in k zadnjemu pride še le do mozga; ali ogenj vic je berž povsod, hitro vse prešine, kožo, meso, kosti, mozeg, z eno besedo, v njem je berš vse v ognji, celo truplo.

Naš ogenj se ne da tako pripreti, da bi brez zraka gorel, on že najde zrak, in ravno skoz to veliko vročino zgubi, in ni tako občutljiv; ali ogenj vic gori brez zraka, on je dobro priperit, in ravno zato vso spečenino v sebi ima, ker nič hladnega zraka ne pride med njega, kateri bi ga hladil.

Naš pozemeljski ogenj se ne prime in ne žge drugih reči kakor pozemeljskih, kakor so postavim les, kamenje, koža, meso in kosti; ali ogenj vic se loti clo čistega duha, se loti same duše, in jo bolj peče, kakor najbolj občutljive dele našega života. Kakor hitreje postavim začutimo iskro, ko bi nam v oko padla, kakor pa na roko, tako tudi duša bolj občuti bolečine ognja, kakor drugi počutki trupla. Saj vemo že iz lastne skušnje, bolj ko je počutek občutljiv, hitreji speče, duša pa je občutljivejša, kakor vsi drugi počutki života. Ker je pa vendar naš ogenj pri vsem tako strašen in hud, da bi nobeden se ne dal žgati za nobeno plačilo, in vendar nam je le za prid, ne za kazen vstvarjen, kako strašen in hud mora biti še le ogenj vic. „Glejte, ta je tako hud, kakor govori sv. Ciril, Jeruzalemski škof, da bi vsak, ki bi ga poskusil, raji pripravljen bil, vse drugo prestatl do sodnjega dneva, kakor njegove spečenine.“ Postavimo si najgrozovitnejše martre svetih mučencev, vse najhujše bolečine revnih bolnikov, vse najstrašnejše ječe jetnikov pred oči, glej kristjan, vse to bi bil ti raji pripravljen terpeti do sodnjega dneva, kakor le en sam dan v ognji vic goreti.

O večni Bog! ko je temu tako, o kako strašno je goreti v vicah, žgan biti, kakor cegel; tukaj v tej razbeljeni peči se topiti, kakor ruda; v tej peči se rudečiti, kakor železo v ognju! O žalostni dnevi vernih duš! o dolge ure kakor večnost! O da bi skoraj nastopil tisti veseli in srečni čas, da bi bile rešene iz tega kraja! S kako neizrečeno silo po Bogu hrepené in se za njim zaganjajo! One vpijejo: Kakor jelen hrepeni po merzlih vodah, ravno tako hrepenimo po tebi, o Gospod! Kdaj le bomo k tebi prišli, in pri tvojih svetih oltarjih se hladili in pocelili rane svoje?

Tretjič smo dolžni dušam v vicah pomagati in jim ogenj vic gasiti zavoljo svojega prida po besedah Jezusa samega: „S kakoršno mero bote merili, s tako se vam bo odmerjalo.“ (Luk. 6.) Ako bomo tedaj dušam v vicah na pomoč prišli, bomo tudi mi usmiljenje dosegli. „Vse, pravi sv. Ambrož, kar vernim dušam storimo, nam služi k našemu zveličanju, in po smerti nam bo stokrat povernjeno.“ Koliko tolažbo, koliko upanje bomo tedaj tudi mi imeli, ako smo kateri dušici v nebesa pomagali, o kako bo ona za nas prosila, da bi tudi mi pogubljeni ne bili! So pa naše serca merzle, neobčutljive v njih revah, v njih spečeninah, se bo tudi nam enkrat žalostna godila, ko bomo vpili: „Usmilite se nas, usmilite!“

in ne bo nobenega prijatelja, da bi nam hladil naš ogenj z dobrimi deli. O saj si pač ne moremo upanje delati, da bi tako shajali pri sodbi božji, da bi v vice ne prišli, ker v nebesa nič omadeževanega ne more iti. Zatorej delajmo si prijatlje, poiščimo jih v vicah, da, kedar obnemagamo, in nas Bog na uni svet pokliče, za nas goreče prosili bodo, da bomo vzeti v nebeško kraljestvo.

Duše v vicah nam pa tudi že zdaj, ko smo na tem svetu, svojo hvaležnost skazujejo. Že zdaj v življenju, v naših skušnjavah, v naših potrebah in posebno v smertnih težavah nam s svojo pomočjo na strani stojé. Tako govori sv. Katarina Sienska od sebe, da je po dušah v vicah veliko milost dobila že na tem svetu.

— Nek pobožen mešnik in sloveč pridigar to le peve: „Bogu je znano, za koliko dobrot se imam revnim dušam zahvaliti. Jes spoznam ne le v hvalo, ampak tudi v čast božjo, da nikoli nobenega imenitnega opravila nisem začel, da bi poprej za revne duše ne bil molil; spoznam pa tudi, da sem vselej njih pomoč poskusil, in da sem namenjeno delo vselej srečno dokončal.“ Če te duše že tako pomoč skazati zamorejo, ko se še v ječi znajdejo, koliko več bodo zamogle in hotle pomagati, kedar bodo po naših dobrih delih, ki jih za nje darujemo, iz vic rešene, in se bodo pri Bogu veselile! Revne duše tem, ki jim iz vic pomagajo, ne le v življenji v njih potrebah na pomoč pridejo, ampak jim še posebno v smertni uri na strani stojé, jih v temno deželo večnosti spremijo, in pri sodbi za nje prosijo. Kdor to premisli, ne bo zanemarjen dušam v vicah pomagati, ker to njemu samemu v tako velik prid zaleže.

Sklep.

K sklepu vam hočem še žalostno pismo odpreti, ki nam ga danes duše iz vic pošljejo, da bi se vaše serca bolj vnele, jim na pomoč priti.

Hvaljen bodi Jezus Kristus! Ljubi sin in hči, ljubi brat in sestra, ljubi mož in žena, in vsi ljubi verni kristjani! glejte pismo naše, pisano bolj s solzami, kakor s tinto. Pošljemo vam ga iz hudih vič, iz kraja strašnega terpljenja, v katerem so nas velike reve in nadloge zadele. Glejte, od tistega časa, kar smo se od vas iz tega sveta ločili, ko ste nam zatisnili oči, in ste nas spremili iz hiše, godi se nam vedno hudo; nismo je imeli ne ene pokojne, vesele ure; po noči in po dnevu ga ni počitka v našem terpljenji; nimamo ga v tej ptuji deželi ne enega prijatelja, kateri bi nam pomagal kaj, ker smo vsi reve skupaj zadete hudo od Boga. Naši sosede, s kterimi se skupaj najdemo, in so nas toliko tolažili na svetu, so sami v največji žalosti; naši starši, kateri so nam na svetu toliko dobrot skazovali, sami vpijejo: Pomagajte nam revežem! Moj brat in moja sestra, ki sta za me dolge plačevala, sta sama v dolgih, da jih nista vstani poplačati. Dnevi in ure so tako dolge za nas, kakor da bi že

od začetka sveta tukaj terpeli. Videli ste, kako smo se na smertni postelji zvijali, in kako terpeli, preden se je duša od našega telesa ločila, vi sami ste zavoljo tega solze točili pri naši smertni postelji, ali vse to ni nič v primeri s tem, kar zdaj terpimo. Veste, koliko noči ste z nami prečuli v naši bolezni, in nam pomagali, ali zdaj ni nobenega, da bi nam našo gorečo posteljo kaj pohladal, jo prestlal, in nas prevzdignil, in nobenega, da bi nam našo žejo, ko smo vsi razbeljeni, pogasil. Kamurkoli se ozremo, ne vidimo družega, kakor žalostne obraze; vse je v joku, v žalosti brez tolažnika, brez pomočnika. Glejte, ali je ktera nadloga večja, kakor je naša, ali smo bili kdaj večje reve, kakor smo ravno zdaj v tej ptuji deželi? Torej, ljubi naši zlahtniki, naši znanci, naši prijatli! pri petih ranah Jezusovih vas prosimo: Usmilite se nas, usmilite vsaj vi, prijatli naši! Amen.

Pridiga pri 25 letnici na gori sv. Heme.

(Služba in plačilo duhovnika; gov. V. L.)

„Hvalite duhovniki gospodovi Gospoda,
hvalite služabniki gospodovi Gospoda.“
(Cant. trium pueros Dan. 3.)

V v o d.

Radi hodijo ljudje na ta prijazni homec, da v pobožni molitvi tukaj svoja serca k Bogu povzdigujejo in njega pomoči prosijo. Nikoli pa še, od kar so rajni Doberlovaški prošt g. Ilgovc svojo zlato mešo v ravno tej cerkvi obhajali, ni bilo tukaj take slovesnosti kakor danes; veselejši kakor drugi krat pojejo danes zvonovi, grom možnarjev oznanuje po celi Podjunskej dolini nenavadno prazno-Obilno število duhovnikov in ljudstva se je danes tukaj zbralo, in sicer že prijazna tukajšna cerkev sv. Heme je danes ozaljšana kakor nevesta pričakujoča svojega ženina. Kaj hoče pač to biti? To vam moram najpoprej razjasniti.

Kakor je Jezus Kristus svoje namestnike izmed ljudstva izbral, da so šli po celem svetu oznanovat besedo božje resnice in pravice, tako vsako leto mil. škof, apostoljski namestnik, izberejo izmed ljudstva po večletni skušnji pobožne mladenče v službo sv. cerkve, da jih pošljejo po svojej škofiji kakor učenike in pastirje past ovčice črede Gospodove, jim oznanovat verske nauke, jim deliti skrivnosti polne zakramente, in darovat za njihovo rešenje nebeško jagnje pri sv. meši, in ravno pred 25 leti so vaš duhovni pastir kakor novo-

posvečeni mešnik pri svoji novi meši pervikrat Jezusa prosili, da on, kateri jih je v svojo službo izvolil, tudi pri njih ostane, jih razsvitljuje in vodi, da jim bode on luč na stezi težavnega duhovskega življenja, in danes po minulih 25 letih so nas, kakor svoje duhovne brate in vas, kakor ovčice svoje črede skupaj zbrali, da bi duhovniki in služabniki Gospodovi priserčno zahvalili večnega Boga, za vse skozi 25 let milostljivo podeljene milosti in dobrote. Hitro pretečejo leta in naglo se približa starost, od dne do dne tudi duhovnu zmiraj bolj pešajo dušne in telesne moči, med tem ko se pri sedanjem pomanjkanji duhovnov zmiraj bolj množijo njihove dela in opravila; prositi hočemo toraj tudi danes večnega Boga, da on vašemu duhovnemu pastirju in vsem duhovnom pomnoži svojo pomoč v letih njih starosti, poslednjič pa da jim podeli obilno plačilo v večnih nebesih.

To je namen danešnje slovesnosti. Da bi pa svoje serca s tolikanj večo pobožnostjo k Bogu povzdignili, vam hočem, kolikor mi bodo moje tudi že oslajljene moči pripustile, življenje duhovnika in njegove dolžnosti pred oči postaviti. Trojna je dolžnost, katero duhoven, kedar v ta stan stopi, sprejme: dolžnost učenika, pastirja in delilca skrivnosti polnih sv. zakramentov; in namenil sem se vam razložiti, da

1. Bog razsvitljuje duhovnika, kakor učenika svetih resnic;

2. da Bog vodi in tolaži pastirja kerščanske njemu izročene črede, in

3. da je pa tudi le Bog njegovo plačilo za zvesto spolnovanje težavnih in svetih dolžnost.

Bog, sv. Duh, kateri razsvitljuješ serca svojih vernih, razsvitli danes tudi mene, daj moč mojim besedam in omeči tudi serca mojih poslušalcev, da tvoja beseda pri njih tudi pravo in dobro mesto najde.

Razlaga.

1. a) Jezus je aposteljnomo svojim namestnikom izročil svoje ovčice, katerih pa izmed njih posebno pozabiti ne smejo, jim je pokazal, ko je, dasiravno ves truden, poklical otročiče k sebi, rekoč: „Najte male k meni priti, zakaj njih je nebeško kraljestvo.“ Skerb podučevanja in kerščanske izreje otrok je toraj ena najimennitnejših dolžnost duhovna, ktere pa brez posebnega darú božje ljubezni spolnovati ne more. Vi, kateri imate otroke v hiši, lahko veste, koliko truda prizadeva, koj enega ali dva, tri otroke kerščansko podučiti in izrediti; koliko truda pa stane duhovniku, kateremu so otroci cele fare izročeni? Lehko bote prevideli, koliko ljubezni in modrosti, koliko poterpežljivosti in premagovanja je tukaj duhovnemu učeniku potreba. Ali ni torej potreba tudi posebne pomoči

in razsvitljenja od tistega, kateri je svojim namestnikom jagujeta svoje čede izročil? Posebno pa današnje dni, ko se duhovnom ravno v tem oziru opovere prav s prekanjeno zavistjo stavijo. „Nam se ni vojskovati zoper meso in kri, ampak zoper poglavarstva in oblasti, zoper gospodovalce tega temnega sveta“, pravijo škof pri podeljenju božjega blagoslova, in resnica je to ravno, kar dolžnost in oblast otroškega podučjenja zadeva, in tako ker se te zapreke le s pomnoženjem ljubezni prenesti in premagati dajo, tudi rečejo škof, ko novoposvečenemu mešno obleko podelijo: „Sprejmi obleko duhovnega, ktera ljubezen pomenja, zakaj močen je Bog, da ti poviša ljubezen in popolnoma delo.“

b) „Pojdite po celem svetu in učite vse narode“ je zapovedal Kristus. — Učijo torej duhovniki na povelje tistega, kateri jih je poslal, učijo s pomočjo tistega, kateri jih razsvitljuje. — Po njegovem povelji, ž njegovo pomočjo, po njegovem izgledu kličejo in vabijo z rahlo, ljubeznjivo besedo svoje, kakor zbira kokla piščeta pod perute svoje, — jih kličejo in vodijo, kakor skerbni pastir vodi ovčice črede svoje, učijo in svarijo z milo in modro besedo, kakor oče otroke svoje. Kedar pa rahla beseda ne pomaga, kedar se v nemar puščajo mili nauki svete resnice, stopijo kakor nekdanji preroki med svoje ljudstvo in s resnim glasom oznanujejo: „Tako govori Gospod tvoj Bog; — kakor na dve plati rezoči meč presega njih beseda kosti in mozeg, in kakor je Bog iz Siona z bliskom in gromom oklical svoje zapovedi, s tako gorečo besedo oznanuje duhovni učenik postavlo Večnega. Prijatliji! ali ni tukaj očitno razsvitljenje tisega, kateri je duhovna poklical za učenika in postavil oznanovalec večne resnice rekoč: „Niste vi, kateri govori, temuč Duh mojega Očeta govori v vas“. In ne tisti je kaj, kateri seje, ne tisti, kateri sadi, temuč tisti, ki rast daje,“ pravi sv. Pavelj. Ako je pa pri oznanovanju božje besede že tako potrebna in očitna božja pomoč, kaj pa še tedaj, kedar duhoven ne le kakor učenik, temuč kakor sodnik grešnike sprejema in sodi! Na leci ali kanceljnu je duhoven od Boga poklicani učenik, v spovednici je od Boga postavljeni sodnik: „Kterim bote grehe odpustili, jim so odpuščeni,“ je rekel Jezus. Te oblasti nima nobeden izmed angeljev! Kakor visoko so postavljeni, kakor blizo so pred Bogom, kolikor od Boga sprositi zamorejo, — grehe odpuščati — tega nobeden angelj ne more! Marija, prečista Devica, je v nebesih pri svojem Sinu, prosi za ljudi, prosi posebno za grešnike, ona, mati usmiljenja, zamore grešniku duba resničnega spokorjenja sprositi, — grehe odpustiti, — tega tudi Mati božja ne zamore. Le duhovnu v spovednici je izročena ta grozna, strahu polna oblast. Kako imenitna, Kako težavna, kako teškega odgovora polna je ta oblast spovednika! kako lahko se tukaj preveč ali premalo zgodi! O prijatliji! tresem se, kedar pomislim, da bom pred Bogom oster odgovor dajati moral za vse tiste, ktere sem spovedoval! Za človeško moč je pretežka, je preobilna, previsoka služba

spovednika; zato je rekel Jezus svojim apostelnom: „Sprejmite sv. Duha — katerim bote grehe odpustili“

Ja, Jezus razsvitljuje duhovnega, kedar kakor mili oče zbira okoli sebe majhne, Jezusu tako priljubljene otročiče; večni učenik stoji na strani duhovniku, kedar oznanjuje svojej čredi besede večne resnice mile in ostre. Jezus, večni pastir in zdravnik naših duš, ne zapusti spovednika in ga razsvitljuje, kedar tukaj prosi in svari, podučuje in sodi pravične in grešnike, da bi vse pridobil njemu, kateri ga je na svoje mesto sodnika postavil. Skusili so to vaš duhovni oče skoz 25 let, in za to sprejeto razsvitljenje se danes večnemu Bogu zahvaljujejo.

2. Lep in imeniten je stan duhovna, pa brez težav in bodečih ternjev ni. Jezus svojim apostelnom tudi ni nič dobrega obljubil. „Pošljem vas, jim reče, kakor ovce med volkove“ — ni rekel k volkovom vas pošljem, temuč med volkove da jih pošlje, je rekel — kako se pa ovci med volkovi godi, lahko veste. „Preganjali vas bodo, kleli in vse hudo zoper vas govorili,“ to je obečeval Jezus svojim apostelnom, zakaj pa se jim bo vse to godilo? „Zavoljo mojega imena vam bodo vse to storili“, jim pravi Jezus; to je, zavoljo spolnovanja njim izročeni dolžnost. In zakaj se duhovnom večkrat slaba godi? — zavoljo spolnovanja svojih dolžnost. Naj uči in dela duhoven po svojem stanu, kakor hoče skerbno, hvaležnosti ne najde, — pa kaj hvaležnost! Kdor v duhovski stan stopi, se mora koj v začetku že vsemu odpovedati: „Gospod je moja dedščina, on mi je odločen v delež; ti si, ki mi boš prihranil moj delež.“ Tu es qui restituet haec — rečejo škof mlademu duhovnu pri podelenji mešnikovega posvečevanja. — Skerbnejši ko je, toliko gotovejši pridejo nad duhovnega britkosti in grenkosti, da bi malodušen, ja obupati moral, ko bi pri Bogu svojega pribežališča ne imel, pri njem tolažbe ne dobil. Poprašajte svojega duhovnega očeta, ali ni v svojem 25 letnem pastirovanji za ves svoj trud in vso svojo zvestobo v službi večkrat ternje in osat žel! in marsiktero grenko požreti moral?

Duhoven podučuje otroke, in večkrat otroško hudobijo po svojej dolžnosti zaverniti mora — kaznovati jih, tega Bog prenosi — za svoje prizadevanje grozno terdo žaljenje in osramotenje za plačilo dobi. — Ako na kanceljnu vsako reč le po verhoma gladi, o, to je vsem prav, posebno če je pridiga prav kratka. Da bi bil duhoven slep in gluhi, in še mutast na verb, da bi ne videl in ne slišal nič, da bi tudi ne rekel nič in ne posvaril nobenega, bi ga še morebiti hvalili in radi imeli. Kedar pa ljudsko pregrešnost z ostro besedo posvari — in to mora po svoji sveti dolžnosti storiti, škof so mu pri mešnikovem blagoslovljenji rekli: „Tvoj nauk bode duhovno zdravilo za božje ljudstvo“, to mora storiti, da ne bode, kakor pravi prerok v sv. pismu, kakor mutasti pes, kateri molči, kedar bi se imel glasiti“, — kedar pa to stori, je kakor bi v seršenovo gnezdo dregnil, vse je po koncu, vse je zoper njega, vse

vpije: križaj ga, križaj ga. Kralj David pravi v psalmih: „Gospod, kako so se pomnožili, kateri me nadlegujejo, veliko jih je, kateri zoper mene vstajajo“; tako bi zamogel pridigar z Davidom večkrat po resnici zdihovati.

Spovednika imajo radi, kateri ne reče nobene žal besede, nobenega ne obsodi, posebno pa da nobenemu sv. odveze ne odreče in hitrejši ko je mogoče križe na vse kraje daje. Pa naj odgovorijo spovedniki, kateri že 25 in več let spovedujejo, kaj so vse skusili, kedar so bili pri svojej vesti primorani, oestro svariti, ali pa še celo sv. odvezo odreči! — Oh prijatelji, to žali duhovne — ja, to ga v sercu boli in prezgodaj mu beli glavo.

Pa zvesti duhoven z Davidom pravi: „Bog je naše pribežališče in pomoč, on je zavetnik v nadlogah, ktere nas obdajajo. — Za tega delj se ne bomo bali, če bi se prav zemlja tresla in gore pogreznile v dno morja.“ To je tolažba duhovnika, na Boga on zaupa, k njemu se zateče. „Na te zaupajo, kateri poznajo tvoje ime, ker ne zapustiš teh, kateri te iščejo o Gospod.“

Da se za to v 25 letih velikokrat zadobljeno pomoč ponižno večnemu Bogu zahvalijo, so se danes namenili vaš duhovni oče in zahvalite se Bogu tudi vi, kateri imate tako skerbneega pastirja!

3. Težek je stan duhovnika in velikokrat z grenkostjo in britkostjo obdan. Vsak delavec je vreden svojega plačila; kakošno pa bo imel duhoven plačilo za svoje dela? Za svojo vsakdanjo potrebo smo sicer, hvala Bogu! prevideni eden bolj drugi manj, dasiravno bi marsikteri zmed nas zamogel reči s kraljem Davidom: „Vstanite, potem ko ste sedeli, ki jeste kruh britkosti.“ Kdor pa hoče obogateti, ne sme sedanji čas v duhovski stan stopiti; saj pa tudi duhovski stan ni za to postavljen, da bi bogastvo na kup spravljali, plačilo pa vendar morajo imeti. Ja za bogato plačilo on dela in žertvuje vse svoje moči in dela celo svoje življenje.

Nedolžni otroci, te ljube jagnjeta kerščanske črede, so mu v poduk in izrejo od Kristusa izročeni, z vso modrostjo in ljubeznijo v njih nedolžne, kakor vosek mehke serca on seje seme nebeškega nauka, otroške, od človeških strast še nepokvarjene serca so mu odperte. In kedar vidi, da seme božjega nauka začne veselo kaliti, kedar vidi, da otroci od dne do dne bolj rastejo na umu in spoznanji dobrega, da se od dne do dne v njihovih sercih zmiraj bolj vnema ljubezen do ljubega Jezusa, in lepo otroško zadržanje, kakor lepo vigredno cvetje obeta sad pravega kerščanskega življenja in mu daje upanje večnega zveličanja teh nedolžnih duš, — oh takrat se razveseli z angeljci pobožno serce duhovna, oh, to je njegovo bogato, imenitno plačilo, kterege ne prekosi nobeno bogastvo tega sveta.

Kedar duhoven z lece razlaga večne resnice sv. vere, kedar svoje poslušalce z vso močjo svojega do Jezusa in do svojih ovčic vnetega serca z milo besedo kakor oče svoje otroke uči in prosi, ali kedar z ognjeno besedo svari, opominja in pretresa serca greš-

nikov — oh tedaj ne išče pridigar svoje hvale, ampak tebe o kristjan, išče, tvojo dušo hoče on pridobiti, tvojo dušo hoče rešiti, tvojo dušo hoče za svoje plačilo imeti.

Kedar duhoven v spovednici, v stolu božjega usmiljenja in pravice, sedi, pripravljen iskati in zveličati, kar je bilo zgubljenega, oh s kakošnim veseljem on sprejme zgubljenega sina ali hčero, ki pride tukaj iskat zdravja svoje bolne duše. Z vso močjo ljubezni in modrosti, z vso močjo svoje vednosti in skušenosti on opira rane nesrečnega — vse — podučenje in svarjenje, prošnje in opominovanje — vse on pokliče v pomoč, da bi privabil, da bi pridobil zgubljeno ovčico svoje črede. In kedar vidi, da milost usmiljenega Jezusa kakor nebeška luč začne razsvitljevati dolgo v grešni temi bivajočo dušo; kedar vidi, da se začne tajiti dolgo v grehah zanemarejeno serce grešnika, kedar spovednik vidi, da prvi žark spoznanja se zasveti v sercu zastaranega grešnika, kedar vidi, da prva solza resnične grevenge ginjenega grešnika oblije in olajša njegovo težko vest — kedar spovednik sliši, da grešnik z od žalosti črez svoje grehe in od zaupanja na milost božjo tresečim glasom pred Bogom in pred božjim namestnikom obljubi resnično poboljšanje in spokorjenje, — oh! kedar vidi spovednik, da je rešena ena duša iz oblasti greha in hudiča — angeljci se veselijo v nebesih nad enim spokorjenim grešnikom — in povem vam, ljubi moji, angeljsko veselje tudi obdaja in povzdiguje serce tvojega duhovnega pastirja, zakaj, za čiščenje tvoje duše je on postavljen, tvojo dušo on išče, za tvojo dušo se on trudi, tvoja duša je njegovo imenitno plačilo. — „Kdor reši eno dušo, pravi sv. Avguštin, je zagotovil sam sebi zveličanje“ — in za to plačilo pred Bogom hočejo danes vaš duhovni pastir po 25 letih svojega trudapolnega delovanja pri slovesni sv. meši prositi.

Sklep.

In sedaj, ljubi moj duhovni brat, stopi pred oltar božji in daruj večnemu Gospodu najsvetejši dar v serčno zahvalo in ponižno prošnjo! Moli za celo svojo faro, prosi za nas vse! — Moje serčno voščilo za ta tvoj častni dan je to: Naj večni Bog še dolgo ohrani dneve tvojega življenja k daljnemu spolnovanju tvojega poklica, da ti on, kedar pride dan plačila, poreče: „Pridi zvesti hlapec, ker si bil v majhnem zvest, boš črez veliko postavljen.“ Amen.

Pridiga ob slovesnosti bratovščine Marijine zaveze.

(Marija mati mogočna svojim otrokom; gov. J. G.)

„Zdaj tedaj otroci poslušajte me; Blagor njim, ki ohranijo moje pota . . . kdor mene najde, najde življenje, in prejme zveličanje od Gospoda.“

(Preg. 8, 32, 35.)

V v o d.

Od tega časa, kar sta Adam in Eva božjo zapoved prelomila, nezvesta z grehom postala svojemu dobrotljivemu Očetu, od tega časa so se začeli ljudje ločiti, nekteri so satanu z grehom služili, drugi so ko zvesti otroci božji v pobožnosti Bogu služili. Tako tudi dan današnji. Veliko jih je, ki Boga zaničujejo, nočejo njegovo sv. volje spolnovati, strežejo poželjivosti svojega mesa, in s raznimi pregrehami nakoplujejo si nesrečno življenje, nesrečno smert, nesrečno večnost. Drugi pa spoznajo Boga ko najljubeznivejšega Očeta, z gorečimi čerkami v svoje serca so zapisali njegove sv. postave, jih zvesto spolnujejo, ž njegovo vsegamogočno gnado se grehu, satanu zoperstavljajo, in si tako zaslužijo ljubezen božjo, mirno vest in večno, neminljivo veselje.

Tako prav z veseljem sem slišal, da se je tudi v tej fari v najlepšo zavezo združilo veliko mladenčev in devic, ki se s pobožno molitvejo, s ssv. zakramenti, in z dobrimi deli prizadevajo za pobožno življenje in za večno zveličanje. Da bi pa ta svoj sveti namen tem lažej dosegli, ste se podali pod mogočno varstvo mogočne kraljice in Matere božje sv. Marije, ter njene lepe čednosti posnemate, jo častite in pod plajščem njene materne ljubezni hočete srečno umreti. Blagor vam preljubi, ker vi ste otroci najsvetejše, najmogočnejše matere Marije. Glejte, ko je Jezus na sv. križu v nepopisljivem terpljenji na Golgati visel, ko se je peslednjikrat z vso ljubeznijo ozerl na svojo deviško mater, in vedel, da jo bo zapustil, da bo zgubila edinega svojega Sina, glejte, takrat je, kazaje na deviškega svojega aposteljna Janeza, rekel Mariji: Mati glej tvoj sin! In s temi besedami ni samo sv. Janeza Mariji izročil za sina, ampak vse svoje pokorne služabnike, vse ljudi vseh časov in krajev, posebno v varstvo Mariji je izročil vse njene pobožne častivce in častivke! Vam posebno preljubi! ki v zavezi mladenčev in devic Marijo častite in posnemate, vam veljajo besede umirajočega Jezusa: Mati, glej, tukaj so tvoji sinovi, tvoje hčere. Mati, glej, tukaj svoje otroke!

Preljubi! vi ste otroci matere Marije, vi jo vsak dan pozdravljate, jo vsaki dan na pomoč kličete. To pa še ni zadosti, ampak mi moramo biti tudi vredni otroci te sv. Matere. Zatorej želim vam danes odgovor dati, na nekatere vprašauja, in sicer:

1. po katerih znamenjih se pa spoznajo Marijini otroci,
2. kaj tirja Marija od vas, in
3. kaj vam, svojim otrokom, Marija da.

Ti pa, o Marija, mati božja in tudi naša mati, izprosi nam posebno zdaj božjo gnado, da spoznamo, kako moramo živeti po tvojem zgledu, da bomo vredni tvojega varstva, in tvoje ljubezni začnem v tvojem imenu.

Razlaga.

1. Ktere znamenja ima tedaj pravi otrok preč. device? Nihče ni služabnik, ni prijatelj, ni otrok Marijin, kdor ni vdan v veri, ni vnet ljubezni Jezusa! Sovražniki Jezusovi pa so vsi neverniki, vsi gresniki, so vsi sovražniki katoljske cerkve. Glej, o mladeneč, ti si stopil v zavezo, ti si sam sebi naložil breme Jezusovo, ti si sam sebi prostovoljno naložil dolžnost pobožno živeti, ktere dolžnosti moraš imeti? — Glej, kakor mladeneč, biti in ostati moraš

a) prijatelj katoljske vere! Glej, katoljska vera je vez, ktera veže človeka na Boga, je luč, ktera nam sveti na temni poti tega sveta, da ne zgreši pota v nebesa, vera je svidro našega upanja, je tolažba v nesreči, vera je ključ v nebesa! Oh, in to vero, preljubi kaj pogostoma zaničuje mladina! Oh kolikrat se ne zmeni za njene nauke! Glej, o mladeneč, ko majhnega otroka so te mati učili Boga spoznavati in ljubiti, to ljubezen do Boga so utrdili v tvojem mladem sereu duhovni, glej, odrastel si, skušnjave so te začele obdajati, poželjivost mesa v tebi se je začela gibati, in glej, skušnjavec, hudoben tovarš, hudičev poslanec je pristopil k tebi, ter ti govoril goljufivne besede: Prijatelj, čemu tako pobožno moliš, čemu tako pogostoma prejemaš sv. zakramente, čemu si odrečeš marsiktero veselje, zakaj se ne veselíš z nami vred svoje mladosti, svojega zdravja, zdaj v mladosti vživaj veselje, zdaj stori, karkoli poželi tvoje srce, v starosti takrat boš Bogu služil! O mladeneč, nikar ne poslušaj teh hinavskih besed! Glej, katoljska vera te uči, da le v spolnovanju božje zapovedi človek vživa najčistejšega veselja, glej, ta vera te uči, da nisi vstvarjen za ta svet, za minljivo, trohljivo pozemeljsko veselje, ampak da tamkej je tvoja prava domovina, da le v katoljski veri, po njenih postavah se zamoreš zveličati, ta

vera te uči, da v njej najdeš pravega veselja, da mladost mine, in vse posvetno veselje, le prava pobožnost je stanovitna!

(Konec prihodnjič.)

Duhovniške zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Soko Jože, vpokojeni fajmošter, so v Železni Kaplji obhajali ta mesec zlato mešo; milostljivi knezoškof so pripoznali njih velike zasluge v pastirovanji in njih posebne dobre za „Marijanišče“ s tem, da so zlatomešnika imenovali za duh. svetovalca. Slava! Č. g. Karpf Val. je imenovan za farnega oskerbnika v Tinjah; č. g. Jereb Jože za provizorja v Vogerčah; č. g. Guggenberger Fr., za stolnega kaplana v Celovcu; č. g. Hain Jože za provizorja v Šmarjeti v Reichenavi in č. g. Aplen Andr. za kaplana v Svečah. Č. g. Sengthaler Jan., fajmošter v Dropoljah, je stopil zarad bolehnosti v začasni pokoj.

Goriška nadškofija. Č. g. Golob Jože pride za vikarja v Štanjel. — Zlato sv. mešo je pel č. g. stolni vikar Pirc Matevž, zvest in neutrudljiv delavec v vinogradu Gospodovem, pa tudi vnet in neumoren domorodec! Živio, slava, mnoga leta!!

Lavantinska škofija. Č. g. Majcen Ferd. je postal nemški pridigar in katehet na mestnej fantovskejšoli v Celji, novomešnik č. g. Hudovernik Ljudevit pride za 3. kaplana v Celje, č. g. Gorečan Anton je prestavljen v Loko, č. g. Kralj Martin v Selnico ob Dravi, č. g. Inkret Anton k sv. Jurju na Šavnici, č. g. Nachtigal k sv. Marjeti pod Ptujem, č. g. Pajtler J. v Hoče II. in č. g. Haubenreich Al. gre v začasni pokoj. — 8. sept. je obhajal zlato sv. mešo č. g. Žitek Vinko, in ravno tisti dan so obhajali č. g. lazariti 30 letnico svojega prihoda v Celje k sv. Jožefu. — Dijamantno sv. mešo pa obhajajo preč. gosp. Žuža Ant., nadžupnik, častni korar, vitez Franc-Jozefovega reda in dekan v Laškem tergu, na roženkransko nedeljo tega leta. Bog ohrani slavnega, za vse dobro vnetega rodoljuba in častitljivega starčka še mnoga leta!

Ljubljanska škofija. Č. g. Erjavec Matija, kurat v Šturji je prezentiran za dekana v Vipavi; č. g. Groznik Fr. pa pride za beneficijata v Št. Vid pri Zatičini. — Umerl je č. g. župn. Kozjek Andrej. R. I. P.!